

Szubotica és vidékénél

SZUBOTICA
MAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Ciklókivétel 8-33
Közvetítő 8-10, 8-88

NAPILÓ

Egy év alatt a belső

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMajdani
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. FEBRUÁR 12.

KEDD

43. SZÁM

Halálos szerencsétlenségek, vasuti zavarok és a mindennapi élet megbénulása jelzik a dermesztő fagyhullám utját Európában

Szubotícán —30 fokig süllyedt a hőmérő — Csehszlovákiában —40 fok volt az európai minimum — Az északi sarkvidéken sokkal melegebb van, mint Középeurópában — Százötven év óta nem észleltek hasonló hideget

Továbbra is igen hideg idő várható

Ami vasárnap szinte elképzelhetetlennek látszott, hétfőre még fokozódott a példátlan hideg. Hétfőn reggel valóságos szibériai hideg volt Szubotícán. Reggel négy órakor a városban a Szombori ut végén, ahol már ritkábban vannak házak,

—30 fok hideget mértek.

Ilyen nagy hidegre száz évre visszamenőleg ezen a vidéken nem volt példa. A legnagyobb hideg évtizedek óta 1915-ben volt, de akkor —21 fokot mértek csak.

A szibériai időjárás ellenére Szubotícán még nem zárták be az elemi iskolákat, a szülők nagy része azonban nem engedti az elemi iskolákba gyermekeiket. Hétfőn délelőtt a szubotici tanfelügyelőségén értekezletet tartottak ebben az ügyben. Az értekezleten ismertették a közoktatásügyi miniszternek egy körrendeletét, amelyet szombaton adott ki s amely szerint öt napra bezárhatók az elemi iskolák a nagy hideg miatt és ha szükség mutatkozik a közoktatásügyi miniszter ezt a határidőt meg fogja hosszabbítani. Az értekezleten megállapították, hogy a tanfelügyelőség ilyen értelmű rendeletet még nem kapott és ezért táviratilag fordultak a szombori tartományi tanfelügyelőséghez és a közoktatásügyi minisztériumhoz s

kérték, hogy engedélyezzék a szubotici elemi iskolák bezárását öt-hat napra a fűrhetetlen hideg miatt.

A közoktatásügyi miniszter válasza eddig még nem érkezett meg és azt csak keddre várják. Eszerint biztosra vehető, hogy a szubotici városi és tanyai elemi iskolákat a keddi nap folyamán be fogják zárni.

A szokatlan hideg a város külső képén is megmutatik.

A rendkívül hideg következtében hétfőn igen nagyon sok helyen megrepedt

és sok kut befagyott. Az utcák különösen vasárnap szokatlanul néptelenek voltak és hétfőn is csak azok merészkedtek ki a házakból, akiket a kenyérkereset és a kötelesség szolgált el haziról. A rendkívül hideg megérzik az üzletek, kávéházak és mozik is, a melyeknek a minimálisra csökkent a forgalmuk.

A rendkívül hideg következtében hétfőn igen sok szubotici gyárüzemben megszűnt a munka részben azért, mert nem lehetett a gépeket beütni, másrészt kazáncsörepedések folytán és nem utolsósorban azért is, mert a munkások közül igen sokan maradtak távol munkahelyeikről meghűlés miatt.

A nagy hideg a telefonvezetékeket is sok helyen megrongálta, így hétfőn Szubotícán Budapesttel nem volt telefonösszeköttetés és a belföldön is nagyon sok helyen pattant el a telefonvezeték a hideg miatt.

A hideg miatt elnémulnak a harangok

A rendkívül nagy hideg miatt még a harangok is veszélyben vannak. A szubotici Ferrum-gyár értesítette mindazokat a hittközségeket, amelyek részére harangot szállított, hogy

amíg a hideg időjárás tart, szüntessék be a harangozást, mert a harangok könnyen megrepedhetnek.

Ilyen jóakaratu figyelmetetést kapott a feketési református egyház is, amely csak nemrég kapta meg új harangját a gyártól.

A Bácsmegyei Napló munkatársa érdeklődött a Ferrum-gyárban, ahol kijelentették, hogy a hideg következtében a haranganyag feszültsége épp úgy mint minden érc növekszik és erősebb ütődés következtében könnyen megrepedhet. Az ércanyagnál télen, ha erős hideg uralkodik, száz százalékkal több törés fordul elő, mint máskor. A gyár épp ezért tartotta szükségesnek figyelmetetést megrendelőit.

Ezek után, ha még tovább tart a hideg, elnémulnak a harangok mindenfelé.

A nagy hideg miatt bezárták a noviszedi iskolákat

Noviszedről jelentik: A nagy hideg miatt hétfőn a közoktatásügyi miniszter engedélyével bezárták az összes elemi és középiskolákat. Az iskolákat egyelőre szerdáiig hagyják bezárva, de ha a hideg tovább tart, a határidőt meghosszabbítják.

Noviszedon hétfőn reggel —28,6 fok hideg volt és Petrovaradinban —25,9. A petrovaradini meteorológiai intézet jelentése szerint a hideg még tovább fog tartani és nagy szél várható.

Megfagyott a szénakazalban

Apatinból jelentik: Hétfőn reggel Bács-Bresztovác község határában az egyik szénakazalban egy idősebb férfi holttestére akadtak. Nyomban értesítették a csendőrséget, amely megindította a nyomozást és megállapította, hogy a szerencsétlen ember a dermesztő hidegben, amely elől a szénakazalba menekült, megfagyott.

A megfagyott ember Szücs Imre doroszlóvi zenész, aki mint politikai elítélt, az osztrák fogházban

Európai hidegjelentések

Berlini jelentés szerint a Wolff-ügynökség szakértőket kérdezett meg, akik kijelentették, hogy

belsőhatáron belül nem lehet számítani a hideg lényeges enyhülésre, viszont attól sem kell tartani, hogy a hideg fokozódni fog.

Berlinben vasárnap éjjel a belvárosban —25 fok volt a hideg és ilyen hideget 1855. óta nem mértek a porosz fővárosban. Ennél alacsonyabb hőmérséklet csak 1738-ban volt. Hétfőn reggel Berlin külső kerületeiben —26 és —30 fokot mutatott a hőmérő és a déli órákban is —20 fok volt a hideg.

A legnagyobb hideget Németországban, a szibériai határvidékeken észlelték, ahol általában —30 fok hideg volt. Kelet-Poroszországban —23—26 fok hideg volt hétfőn, ami aránylag enyhülést jelent, mert szombaton Königsbergben —34 fokot mértek. Drezdában hétfőn —31 fokot mutatott a hőmérő a fagyponthoz alát.

Az Északi-tenger partján az ottani viszonyokhoz képest aránylag óriási hideg van. —20 fok temperaturával. A hamburgi tengerészeti felügyelőség hétfőre virradó éjjel —21 fokot mért és ilyen hideg 1836. óta, az obszervatórium fennállása óta nem fordult elő. A Rajna-vidéken —21—25 fok hideg van.

Franciaország nyugati részén, Belgiumban és Észak-Olaszországban hasonlóképpen nagy hideg van. Páduában —11, Nanciban —16, Brüsszelben pedig —18 fok hideget észleltek.

40 fok!

A legnagyobb hideget Európában Csehszlovákiából jelentették. Pozsonyi jelentés szerint Szlovenszkóban —20 és —28 fok között váltakozott az egyes városokban a minimum, de mint Prágából jelentik

Csehszlovákia egyes részén 40 fokig is süllyedt a hőmérő a fagyponthoz alát.

Ez a dermesztően vad hideg természetesen a vasuti közlekedésben is rendkívül nagy zavarokat okozott.

A vonatszerelvények odalagynak a sínekhez, úgyhogy fátylakkal és gőzzel melegítik a sínekhez,

töltötte háromévi fegyház büntetését. Az amnesztia révén kiszabadult és hogy minél hamarabb hazakeressen falujába, nem akarta megvárni a vonatot, hanem gyalog indult utnak. Az est Bács-Bresztovác község határában érte el és a hideg elől az egyik kazalban keresett menedéket. Itt elaludt és megfagyott.

A hideg a Duna mentén szinte elviselhetetlen már. Hétfőn Apatinban —26 fok hideg volt.

a Dunánál pedig —32 fokra süllyedt a hőmérő.

Apatinban hétfőn az a hír terjedt el, hogy a községhez farkascsofda közeledik. Többen vadászfegyverekkel fellegyverkezve kimentek a község határába, ahol egy hatalmas farkast le is löttek.

Zagrebben esik a hó

Zagrebból jelentik: 1885. óta nem történt meg, hogy a gyors folyású Száva befagyott volna. A dermesztő hideg következtében a Száva most a szlovén határtól kezdve egészen Beogradig befagyott. Zagrebben a hőmérő hétfőn —26 fokot mutatott. Erős északi szél fu és nagy pelyhekben esik a hó, úgy hogy ismét az a veszély fenvegett, hogy a villamosforgalmat ismét be kell szüntetni. A likai vasut, amelyet nagy fáradtsággal megtisztítottak a hótól, újból veszélyben van, mert a szüntelen hóesés és a hófúvás be fogja temetni. Az utban levő vonatokról nincs semmi hír.

Az egész országban óriási a hideg

Beogradból jelentik: A fővárosban napok óta tart a hideg és hétfőn délután —18 fokos hidegben kezdett esni a hó. Hétfőn reggel Beogradban —26 fok volt a hideg. Zagrebben —20, Szarajevóban —14, Veliko Gradisten —31, Nisben —21, Koszovszka Mitrovicán —18, Szkopljában —18 és Sapliben —1 fok hideg van. Szkopljában, Szarajevóban és Nisben hétfő délután havazik.

Kattaróban öt fok meleg van és esik az eső

Kotorból érkezett jelentés szerint ott hétfőn reggel +5 fok volt a hőmérséklet. Hétfőn délelőtt a kotori öbölben eső esett.

hogy a kerekeket a sinton el tudják választani. A kazánokba befagy a víz és olyan vastag jégkéreg borítja a csöveket, hogy azok megrepednek.

Budapesten gázomlást kutató bizottságok dolgoznak

Budapestről jelentik: Magyarországon a hideg hétfőn még fokozódott. A budapesti meteorológiai intézethez érkezett jelentések szerint hétfőn Mátészalkán —30 fok, Akacsuton —32, Pásztón —33 fok volt a hideg, míg Budapesten hétfőn reggel —24 fokra süllyedt a hőmérő és

délben sem emelkedett —19 fok fölé.

A déli maximum egyébként egész Magyarországon nem emelkedett tíz fokig és

ilyen nagy hideget a budapesti meteorológiai intézet fennállása óta nem mért.

Budapesten a hideg a gázszolgáltatásban is nagy zavarokat okozott. A budapesti gázgyárhoz szombaton ötszázhatvan bejelentés érkezett, hogy a gázcső befagyott. A legtöbb helyen sikerült a hibát kijavítani mert a gázóra csak kevés helyen fagyott be. Mindamellet a gázcsövek befagyása nagyon sok üzemben okozott üzemzavart. Csőrepedést kevés helyen észleltek, de a gázgyár el van készülve arra, hogy a csővezeték több helyen meg fog repedni, mert a földben elhelyezett csövek a nagy hidegben rendkívül megrepednek és a rájuk nehezedő nagyobb súly, vagy rázkódás —teherautók, kocsik és hasonlók — következtében megrepednek, illetve eltörnek. A legtöbb súlyos szerencsétlenségeken okulva, most a budapesti gázgyár külön kutató bizottságokat küldött ki, amelyek végigjárják a fővezetéseket és a földet szagolva igyekeznek megállapítani, hogy nem történt-e csőtörés.

Az abnormisan hideg időjárás Budapest egész életét megbénítja és soha olyan kicsiny nem volt a forgalom, mint a mostani napokban.

A boldog Spitzbergál

Bécsből jelentik, hogy Mirbach Ottó professzor, a bécsi meteorológiai intézet igazgatója kijelentette, hogy

százötvennégy évvel ezelőtt volt utóljára olyan hideg Bécsben, mint most.

A XIX. században 1850. január 22-ikén volt a leghidegebb nap, amikor Bécsben 25 és fél fokot mértek. A mostanihoz hasonló hideg csak 1755-ben volt, amikor 26 foknál nagyobb hideget mutatott a hőmérő. Mirbach tiszár nyilatkozatában rámutat arra az érdekes tényre, hogy

az északi sarvidéken enyhébb a hőmérséklet,

mint Középeurópában.

A Spitzbergakon —2 fok van, a Behring szorosban pedig 0 fokon áll a hőmérő.

Időjárás

A meteorológiai intézet jelentése szerint megelénkül szellekkel továbbra is igen hideg idő várható.

egy-egy vidékeken havazással.

Ujabb fagyhullám közeledik

Az esti órákban beérkezett újabb jelentések szerint a hideg még mindig fokozódik. Breslauer jelentés szerint hétfőn a parton hatalmas dörrénés rázkódtatta meg a levegőt és amint megállapították, a Wilhelmsbrücke teljes szélességében megrepedt. A part közelében három centiméteres széles repedést találtak a hidon, amelyet azonnal elzártak minden forgalomtól.

Varsói jelentés szerint vasárnap és hétfőn Varsóban ezeröttszáz embert szállítottak be a varsói kórházakba fagyserülésekkel.

Vasárnap óta Varsóban nincs temetés, miután a föld a temetőben olyan erősen megfagyott, hogy lehetetlen sírt ásni. A lengyel fővárosban máris katasztrófális a szénhiány.

Mint Berlinből jelentik, a katasztrófális hideg a hétfői nap folyamán még fokozódott. A legnagyobb hideget az Oriáshegység keleti részén mérték, ahol hétfőn reggel —41 fok volt a hideg.

A berlini Meteorológiai Intézet prognózisa keddre virradó éjszákára újabb fagyhullámot jelez, mert kelet felől jeges szél közeledik, amely az eddiginél is nagyobb hideget hoz.

Bécsi jelentés szerint az osztrák fővárosban az élet majdnem teljesen megbénult. A színházak, vendéglők és kávéházak teljesen üresek és az uccák is egészen kihaltak. A kétségbeesést még fokozza, hogy a meteorológusoknak fogalmuk sincs, hogy meddig tart a katasztrófális hideg és azt sem tudják megállapítani, hogy elérte-e már tetőfokát.

Eltiltják az állami értékpapírok házalás útján való árusítását

A kereskedelmi miniszterium törvényt készít a részletüzletről

Beogradból jelentik: Az utóbbi időben házaló ügyvédek árasztották el az ország egyes vidékeit és állami értékpapírokat árusítottak részletüzletre. Ezzel kapcsolatban sok visszaélés történt és a kereskedelmi miniszterium elhatározta, hogy véget vet ezeknek az üzelmeknek s törvényjavaslatot készít, amely megtiltja az állami értékpapíroknak házalás útján való terjesztését.

Ezzel kapcsolatban ráterjedt a figyelem általánosságban a részletüzletre, amely különösen a nyugati államokban egyre nagyobb tért hódít és egyre nagyobb jelentőségre tesz szert a közgazdasági élet-

ben. Ezekben a nyugati államokban is rájöttek arra, hogy a részletüzlet nagyon sok visszaélésre ad alkalmat és a közgazdasági tényezők most tanulmányozzák ennek a kérdésnek tudományos alapjait, hogy megállapítsák, hogy a részletüzlet a fogyasztók közönség szempontjából előnyös — és nem csábít esetleg túlságos pazarlásra. Ennek a kérdésnek tudományos kutatói mindezekre még nem adtak pozitív választ. Marzanic kereskedelmi miniszter hazatérése után a kereskedelmi miniszterium ezt a kérdést is rendezni fogja a kereskedelmi miniszter által megadott direktívák alapján.

Aláírták a Vatikán és az olasz állam között létrejött szerződést

A Vatikán, a legfontosabb római templomok, a Lateran és a Szent Péter-tér alkotják a pápai birodalmat — A pápa nagy európai utazást tervez

Rómából jelentik: Hétfőn délelőtt tizenkét órakor az apátsági Laterani-palota pápai termeiben ünnepélyesen aláírták a Szentszék és Olaszország között létrejött szerződést, amellyel a római kérdés ellentétét nyert. Az ünnepélyes aktuson a Szentszékét Gasparri bíboros

kérdéseket tisztázza a Szentszék és Olaszország között. A nemzetközi egyezményeket a Szentszék nem szokta közzétenni, amíg a másik állam azokat törvényhozási úton nem ratifikálja. A római egyezményről is csak rövid összefoglaló tájékoztató tesztek közzé az olasz hivatalos lap és a Vatikán hivatalos lapja, az

III. Viktor Emánuel olasz király, Mussolini minisztereinek és XI. Pius pápa

államtitkár, Olaszországot pedig Mussolini minisztereinek képviselte. A Szentszék részéről jelen voltak még D'Argonnan Duca, az egyházi kongregáció államtitkára, Pisardo államtitkár és Faselli ügyvéd, a Szentszék jogi tanácsadója voltak jelen, míg Mussolini kíséretében Rocco igazságügyminiszter és Grandi külügyi államtitkár vettek részt az aláírás aktusában.

A létrejött szerződés három egyezményt tartalmaz: az első politikai egyezmény, a második koncordátum az állam és az egyház viszonyáról, a harmadik pénzügyi egyezmény, amely az 1870-iki eseményekkel kapcsolatos pénzügyi

Osservatore Romano kedden megjelenő számában.

Berlini jelentés szerint a Germanla római tudósítója úgy értesül, hogy a pápa fennhatósága alá tartozó terület a Vatikánból, a Lateranból, a Szent Péter- és Szent János-bazilikából, a Szent Pál-templomból és Santa Maria Maggiore-templomból, tehát a keresztény világ legfontosabb templomaiból fog állni, azonkívül a Santo Offició és a német Campo Santo-templom is több más templommal együtt a pápa szuverenitása alá kerül. A pápai államhoz fog tartozni még a Szent Péter-tér és a Piazza Rusticiana is.

Mint Londonból jelentik, a Daily News jelentése

szerint

a pápai állam helyreállítása után XI. Pius nagy európai utazást tesz,

amelynek folyamán elsőnek Angliát keresi föl, hogy visszaadja azt a látogatást, melyet az angol királyi pár 1923-ban tett a Vatikánban.

A pápa meglátogatja a kontinensen levő többi hívét is, majd Amerikába utazza.

Az anglikán egyház és a katolicizmus utban lévő meg-egyezése szempontjából a pápa utazásának rendkívül nagy jelentősége volna s megsiettetné a folyamatban lévő processzust. A pápa személyes látogatása a legtöbb katolikus államban szintén megnövesztené a katolikus egyház presztízsét és végleg helyreállítaná a pápaság tekintélyét. Már maga ez a körülmény is oly nagyjelentőségű dolog — írja a lap — hogy az egyház és az olasz kormány megegyezését, bármily jelenté-telen területi eltolódásokkal jár is, az emberiség elő-endő történelme, az Államok belső életének fejlődése, a világnézetek kialakulása és a népek etikai, meg morális tartalmának emelése szempontjából valóban kor-szakalkotó eseménynek kell tekinteni.

Segítségért kiáltott egy halott a resicai temetőben

Kiáltott a koporsót, hogy megmentse az élet, de halottat találtak benne

Tomarvárról jelentik: Különös esemény tartja izgalomban a krassószörénymegyei Resica lakosságát. Az emberek csoportokba verődve tárgyalják a történeteket és a féltékenyeknek a rémület ül az arcukon: az egész városban az a hír terjedt el, hogy a temetőben élve temettek el egy embert, aki lett adott a sírből és akik a sír közelében tartózkodtak borzalmas nyöszörgést és hörgést hallottak. A rémület keltő hír egy korra déli előtt kapot szárnyra. Feldúlt arcu, ember rontott be a resicai rendőrségre és előadta, hogy a temetőben egy, a napokban eltemetett ember segítségét után kiáltott. Tanubizonyságát magával hozta azt a kislányt, aki először hallotta a jajveszkeléseket a sír mélyéből. A dolgot az első percekben olyan hihetetlennek tűnt fel a rendőrségen, hogy nevetve elküldték őket. Pár órával később azután futótüzként terjedt el Resicán a hír, hogy a halott megegyezt a jajaigott és segítségért kiáltott. Egy ember a közelben levő műhelyébe szaladt és ásót-kapát hozva, nekilátott az élve eltemetett ember kiásásának. Mire a rendőrség megérkezett a színtérre, a halottat már kiásták.

A sírban nyugvó, élete derekán elhunyt, mindössze harminckétéves, szegény téglagyári munkás volt, Christoi Mihainak hívták. Karánsebesen dolgozott, de itt lépfenében megbetegedett és a resicai kórházba viték. A szörnyű betegség annyira elhatalmasodott a szervezetén, hogy az operáció sem segíthetett rajta és a műtőasztalon meghalt. Egy szegény özvegyasszony Poenariu Jánosné, részvéthől kikérte a halottat és a lakásán ravataloztatta fel. Három nappal később volt a temetés. A román rítus szerint másnap korán reggel az özvegyasszony két legidősebb leánya, a tizenhárom éves Erzsébet és a kisebb Margit kimentek a sírhoz. Ott meggyújtották a faszenet és énekelné akartak, amikor meghallották az eltemetett ember jajaigását. Haza szaladtak és odahaza elmesélték az édesanyjuknak, de közben egy ember már a rendőrségre futott, ahol elmondta a temetőben történeteket.

A kiásott halottnak az arca vérvörös volt és a halotti szemöldök szét volt tépve. A ruháját is teljesen szétmárcangolt állapotban találták. A teste lángolóan tüzes volt. Amikor dr. Hoboia főorvos megérkezett, már hatalmas tömeg vette körül a sírt és iszonyodó tekintettel bámulták a kiásott hullát. A doktor a különös eseményről a következőket mondotta:

— A halott, amikor második-harmadik napon a sírban nyugszik, vörös vagy kékszinű lesz. Azt, hogy sokan hallották jajgatni, csak a tömegszuggeszéleivel magyarázhatom meg. A babonára nagyon hajlékony tömeg hallani vélte a halott kiáltásait, akik merő elképzeléseken alapultak. Mert Christoi Mihai a legretentesebb betegségek egyikében, a lépfenében betegedett meg. A nyakán és a testén kelevények támadtak, amelyek irtózatot kénközt között megölték.

Resicán azonban az orvos nyilatkozata ellenére tovább szörnyülködnek és valóságos népvándorlás tart a temető felé, ahol háborzongva mutogatják egymásnak az élve eltemetett Christoi Mihai nyugvóhelyét.

Két évvel ezelőtt Szuboticán hasonló esemény hozta izgalomba a kedélyeket. Mint ismeretes, egy napon azzal futottak fel a rendőrségre, hogy a temetőben élve temettek el egy asszonyt, aki a sírből életjelet adott magáról. Többen hallották jajgatni és segítségért kiáltani. A rendőrség csak úgy tudta az embereket megnyugtatni, hogy elrendelte a holttest oxhumálását, ami meg is történt. Felbontották a sírt és ekkor előkerült a holttest, amelynek helyzetéből egyáltalán nem derült ki, hogy élve eltemetett ember holtteste lenne.

Legjobb hirdetési orgánium a „BÁCSMEGYEI NAPLÓ”

Még egy halottja van a Bene Szudárevics-uccai gázmérgezésnek

Hétfőn délben a kórházban meghalt Völgyi Lajos — Gutwein Adám gázgyárigazgató nyilatkozata a mérgezésről

Egy héttagnu család szintén megbetegedett gázmérgezésben

A szubotical gázmérgezés ügyében a rendőrség nagy eréllyel folytatja tovább a nyomozást, annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a halálos szerencsétlenségért. A Völgyi-házban történt gázmérgezés az egész városban nagy izgalmat keltett, különösen azután, hogy

szombaton újabb gázmérgezésről tettek jelentést a rendőrségnek. Az újabb mérgezés ugyanolyan körülmények között történt, mint a Bene Szudárevics-uccában, azonban szerencsére nincsenek komolyabb következményei. Érdekös, hogy az újabb szerencsétlenség színhelyén attól a szobától, amelybe a gáz beszivárgott, szintén alig egy méternyire van az uccai gázlámpa. Azt a további

vizsgálat során tudják majd megállapítani, hogy a gázömlés a gázlámpánál történt csőrepedés folytán következett-e be, vagy pedig távolabbi szivárgó a gáz a mérgezés színhelyére. Az újabb szerencsétlenség következtében a városban valóságos rémhírek terjedtek el, a szakértők véleménye szerint azonban korántsem olyan nagy a veszély, mint amilyennek feltűntek. Tény, hogy a nagy hideg következtében előfordulhat csőrepedés a vezetékben, de a gázgyár minderről nem tehet és az egyetlen segítség az óvatosság. Bárhol gázzagot éreznek, haladéktalanul jelentsek be a városi gázgyár irodájában, ahol intézkedni fognak a veszély elhárításáról. Erre a célra a gázgyár állandó készenlétben tartja embereit.

Még egy áldozata van a szombati gázmérgezésnek

A Bene Szudárevics-uccai Völgyi-házban történt gázmérgezésnek újabb halálos áldozata van.

Hétfőn délben a kórházban meghalt Völgyi Lajos nyugalmuzott vasuti tisztviselő,

akik mint ismeretes két leányával együtt életveszélyes állapotban szombaton reggel szállították be a kórházba.

A szerencsétlenség színhelyére érkezett orvosok már az első pillanatban látták, hogy Völgyi állapota rendkívül súlyos és kevés remény van életbenmaradásához. A beteg állapota a kórházban sem javult. Szombati óta egy pillanatra sem nyerte vissza eszméletét és az orvosok vasárnap már le is mondták róla. A szerencsétlen ember állapota vasárnap óta csak rosszabbodott és hétfőn délben meghalt. A halál bekövetkeztét az inspektorok észlelte észre. Azonnal értesítette a fertőző osztályon dolgozó orvost, aki szintén megállapította, hogy Völgyi Lajos kizsenvedett. Holttestét ideiglenesen a kórház hullaházába szállították és jelentést tettek a rendőrségnek, további intézkedések végett. Minthogy kétségtelenül megállapítható a halál oka, a holttestet valószínűleg nem fogják felboncolni.

Látogatás a gázmérgezés életben maradt áldozatainál

A Bács megyei Napló munkatársa hétfőn délután meglátogatta a kórházban a Bene Szudárevics-uccai gázmérgezés életbenmaradt áldozatait, Völgyi Máriát és Völgyi Margitot. A két leány állapota szintén életveszélyes volt, azonban természetük ellentétl a mérgezés pusztításának és vasárnapra már mindketten jobban lettek. Vasárnap Völgyi Mária állapota már annyira javult, hogy a rendőrség emberei ki tudták hallgatni. Az orvosok véleménye szerint már túl vannak az életveszélyen.

A helyőgrvászati női osztályán fekszenek az egyik teremben, ágyuk egymás mellett van. Mindketten sápadtak, szemük becsütt. Völgyi Mária még nagyon gyenge, a beszéd is nehezebbre esik. Amikor meglátogattuk, még nem tudta, hogy apja már meghalt.

— En már jobban vagyok, a hugom is, csak apa legyen jobban, ugy létek, hogy nem bírja ki ezt a borzasztó betegséget.

A huga is átszól a másik ágyról:
— Bizony az a fontos, hogy apa is jól legyen.

Heten kaptak gázmérgezést a Rajicseva-uccában

Ugyancsak pénteken éjjel gázmérgezésben megbetegedett a Rajicseva-uccában is egy héttagnu család.

A Rajicseva-ucca 8. szám alatt lakik Szabó József pékmester feleségével és öt gyermekével. Este trakkégszregezen feküdtek le és reggelre valamennyien rosszul lettek.

Szabóké mielőtt lefeküdtek, semmit sem észleltek és nyugodtan aludtak el. Éjfél tájban Szabó József gázzagra ébredt fél azonnal kiugrott az ágyból és lámpát gyújtott. Ekkor megdöbbenve látta, hogy két legkisebb gyereke a padlón hever és a tízenégyhónapos fia már nincs eszméletnél.

Rögtön kinyitotta az ablakokat és felkeltette feleségét. A zajra felébredtek gyermekei is, akik vele együtt valamennyien rosszul lettek panaszkodtak, majd később hányni kezdtek. Orvosért futottak és a közelben lakó dr. Csóvics József orvost hívták ki, aki

megállapította, hogy gázmérgezés történt és minthogy a lakásba nincs bevezető a gáz, az az uccai vezetékbl szivároghatott be.

Dr. Csóvics nyomban kezelés alá vette az egész családot és hosszas tárdozás után sikerült nekik eszméletre

— Már többször rosszul lettünk a gáztól — mondja tovább Völgyi Margit — apa és bátyám sokszor jártak kint a gázgyárnál, ahol megígérték mindíg, hogy kijavítják a hibát... Az ember ne lehessen biztos a saját házában. Ki gondolta volna, hogy ennek a mérgezésnek olyan súlyos következményei lesznek? Este nem éreztünk semmit, de éjjel arra ébredtem fel, hogy nagyon fáj a fejem és a hányinger gyötör. Ekkor már sejtettem, hogy ismét gáz szivárgott be a szobába. Arra még emlékszem, hogy felkeltem az ágyból, de azt már utóbb tudtam meg, hogy a padlón összeestem, mielőtt még az ablakot kinyithattam, vagy segítségért kiálthattam volna.

— És nappal nem érezték semmi gázzagot?
— Nem, nappal sohasem éreztünk, sőt este sem, amíg az uccai gázlámpák égtek.

Mindíg azután szivárgott be a gáz a szobába, amikor az uccai gázlámpát eloltották.

Pénteken éjjel is így történhetett... Lehet, hogy a hideg következtében ma hamarabb előfordulhat csőrepedés a vezetékben, azonban mi már nyáron is kaptunk gázmérgezést és volt idő, amikor az egész Bene Szudárevics-uccában olyan gázzag volt az uccán is, hogy az ember majdnem rosszul lett tőle. Ez pedig csak ugy lehet, hogy a gázvezeték már tömörített, kirosszódott. Helyenkénti javítások nem is akadályozhatták meg a gázömlést, mert ha egyik nap megjavították, a másik nap másik helyen szivárgott ki gáz. Mi többször mentünk panaszra, minden alkalommal megígérték, hogy a hibát kijavítják, javítottak is, dolgoztak néha napokig, még is hiába. Szegény ember már áldozata lett a kizsivárgó gáznak és hogy mi élünk, az is csak tiszta véletlenség műve. Különbözt mindent a rendőrség emberei előtt is jegyzőkönyvbe mondtam és a nyomozás fogja megállapítani, hogy a gázgyárat terhel-e felelősség a történetért.

Völgyi Mária elmondta még, hogy az orvosok szerint állapota már annyira javult, hogy kedden elhagyhatják a kórházat ő is és a huga is, de odahaza még fekdütiök kell.

— Odahaza? — tette hozzá — még csak nem is merek rá gondolni. Fekhetek én nyugodtan abban a lakásban, ahol majdnem elvesztettem életemet?

teríteni a legsúlyosabb állapotban levő tízenégy hónapos gyermeket is.

Szabókék az orvos utasítására a történetekről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol megindították a nyomozást.

Szabókéknál is másodszor történt gázmérgezés

A Bács megyei Napló munkatársa hétfőn délután felkereste Szabókékat lakásukon. Szabó József munkatársunk kérdésére elmondta, hogy valamennyien a két uccai szobában szoktak aludni. Az egyik szoba előtt áll közvetlenül a gázlámpa.

— Éjfél lehetett, amikor rosszul lettem — mondotta. — Éreztem, hogy erős gázzag van a szobában. Amikor lámpát gyújtottam, két legkisebb gyermekemet, akik velünk egy szobában alszanak, a padlón találtam. Valószínűleg hányingerek voltak és leszálltak az ágyról, hogy minket felkeltessenek, de már nem lehetett annyi erejük, hogy az ágyig jöjjenek, mert mindketten összeestek. A kisebbik fiam már elvesztette eszméletét és az orvosnak kellett segíteni rajta. A másik szoba-

ban alvó gyerekek szintén rosszul lettek és még vasárnap is erős fejfájásról panaszkodtak.

Szabó ezután elmondta, hogy náluk már másodszor fordult elő gázmérgezés.

1922-ben ugyanolyan körülmények között rosszul lettem és akkor is megállapította az orvos, hogy gázmérgezésben betegedtem meg. Akkor értesítették is erről a gázgyárat, amely munkásokat küldött ki és megjavították a vezetékét. Az első mérgezés után kiderült, hogy a gázlámpához vezető mellékes cső repedt meg és a gázömlés akkor kezdődött, amikor a gázlámpát eloltották.

Valószínű, hogy most ismét a mellékes cső megrepedése következtében szivárgott be a gáz a lakásba.

Gutwein Adám gázgyárigazgató szigorú vizsgálatot indított a gázmérgezések ügyében

A Bács megyei Napló munkatársa felkereste Gutwein Adám mérnököt, a gázgyár igazgatóját, aki a halálos gázmérgezés okairól a következtetéseket mondotta:

— Mindenütt a világon, ahol gázgyár van, mindig van gázömlés és gázmérgezés is. Mindenki tudja, hogy a föld alatt húzódnak csővezetékek, roppant nehéz ellenőrizni őket, mint minden gázgyárban, a szubotical gázműveknél is külön technikai személyzet van, amelynek az a feladata, hogy a bejelentett hibákat azonnal kijavítsák. Nem ez az első eset, hogy gázömlést jelentenek, de sohasem fordult elő, hogy bejelentett esetben azonnal ne intézkedtünk volna.

— Völgyiek azt állítják, hogy egy hónappal ezelőtt már jelentették, hogy gyanús gázzagot érezték, de ennek ellenére sem történt intézkedés?

— Tudomásom szerint — felelte a gázgyár igazgatója — Völgyiek nem tettek panaszt. Nálam legalábbis nem voltak ebben az ügyben, mert ha nekem ilyen jelentenek, azonnal intézkedem, hogy oda munkások menjenek ki. El sem tudom képzelni, hogy van a telepén olyan lelkiismeretlen ember, aki, ha gázömlésről tesznek jelentést, oda ne menjen ki, vagy ne tudassa velem. És ha mégis megtörtént a mulasztás, Völgyieknek más fórumok is rendelkezésükre álltak. Ha látják, hogy a gázgyár ez első bejelentésre nem intézkedik, mért nem fordultak a mérnöki hivatalhoz, a polgármesterhez, vagy a rendőrséghez? Ammit mondhatok, hogy én az esetről nem tudtam.

A magam részéről szigorú vizsgálatot indítottam abbau az irányban, hogy nem jelentették-e másnak az esetet?

Ha rájövünk a mulasztásra, azt vonjuk felelősségre, aki a lelkiismeretlen hanyagságot elkövette.

— Megtalálták már a hibát?
— Igen. Az uccai vezeték vékony csatlakozó csőve átrosszódott és megrepedt. Ezen a kicsiny nyíláson szivárgott már hónapok óta a gáz.

— És miért csak most vették észre?
— Ennek egyszerű a magyarázata. A repedésem kiömlő gáz, amely felette lévő földréteget be nem fedte az áttörhetetlen jégpáncél, könnyűszerrel elfillant a levegőben. Jött a fagy és a földkéreg negyven centiméter mélyen kikeményy vált. A gáz most más utat keresett, utja a laza talajban folytatódott, szerencsétlenségre a Völgyi-ház felé. A régi ház alapjait, amely különben igen silány anyagu, könnyen átjárta a gáz és a szoba alá került. A padló alatt szintén laza furkózatlan föld van, ebbe beitta magát és előidézte a szerencsétlenséget.

— Nyáron, amikor a talaj laza, ilyen katasztrófa nem fordul elő, mert a gáz a porhanyós rétegen keresztül a szabadba jut. A gáz a gyárból mindig illatosítva kerül a városi vezetékbe — azért, hogy azt rögtön megérezhessék, ha valahol kiömlik. Még egy fontos körülmény játszik itt szerepet: a hideg. A csővezeték érce a roppant hősiyűedés következtében összehúzódik, a „muffiok“, melyek két cső végét összekötik, meglazulnak. Ennek következményei a londoni, berlini és duisburgi gázkatasztrófák.

Ezekben a külső fizikai körülményekben és nem az ellenőrzés hiányosságában kell keresni a szubotical szerencsétlenség okát is.

— Milyen intézkedéseket tesz igazgató ur a veszély elhárítására?
— Semmi újabb intézkedést nem teszünk. A személyzetünk éjjel-nappal készenlétben állt és a jövőben is permanenciában lesz. A közönség, ha a legcsekélyebb gázzagot érzi, tegyen azonnal jelentést, nyomban kiküldjük a gázmestert, a hibát megjavítjuk, s ha a körülmények úgy kívánják, a javítás alatt álló, vagy gázömléses helyek lakóit a mi költségünkre szállodában helyezzük el.

Ha az idő felenged, de tavasszal legkésőbb alapos revizió alá vesszük a csővezetékeket.

Most ezt a munkát lehetetlen elvégezni, mert a talajt nem lehet csakánnyal sem vágni. Ujból csak azt ismételem, a közönség legyen nyugodt és minden gyanus esetben tegyen jelentést.

Miért éjjel tör fel a gáz?

A gázömléses eseteknek jellemző tulajdonsága, hogy azok mindig az éjjeli órákban történnek. Napközben Völgyiek sem érezték gázzagot s azt csak délután öt óra felé észlelték először, később megszűnt és éjjel erősödött. Ennek magyarázata abban rejlik, hogy

napközben az uccai csövezetekben nincs gáz és azt csak a sötétség beállta után érzékeljük be a csövekbe. Amíg a lámpa ég és fogyasztja a gázt, addig az ömlés szünetel, később, amikor a lámpákat eloltják, a csövek-ből kiömlő gáz felhasználatlan, a föld alatt terjed tovább. Az a gázömlés, amely Völgyiéknek a katasztrófát előidézte, már hónapok óta tarthat, de addig nem érzett olyan intenzíven, amíg a föld tele nem itta magát gázzal.

Kályhából ömlött a gáz a szuboticali gimnázium igazgatójának lakásában

Vasárnap Sztáncics Vászka, a szuboticali gimnázium igazgatója is jelentést tett a rendőrségnek, hogy lakásában, bár ott nincs gázvezeték, gázszagot érez. Az igazgató lakásán, amely a gimnázium épületében van, a gázgyárból azonnal szerelők jelentek meg. Átvizsgálták a lakást, de gázszagot nem éreztek. A lakás alatt pince van, így tehát kizárták tartják, hogy a gáz a

föld alatt hatolt volna be a lakásba. A gázmevegek gáz-mestere, aki személyesen jelent meg a helyszínen, hosszasan kutatót és azt a lehetőséget is számításba vette, hogy a gáz a fizikai szertárból, amely az igazgató lakása felett van, a falakon keresztül szivárgott be a lakásba. A gázömlés nyomát azonban a legszorgosabb kutatás ellenére sem tudták felfedezni. Ekkor jobban szemügyre vették a kályhát és megállapították, hogy az több helyen meg van repedve és a kőszénnel fűtött kályhából kőszéngáz szivárgott ki. Óvatosságból azonban, ahol a gázvezeték elvonul, furásokat végeztek az uccán, megvizsgálták a földet, de a gáz jellegzetes szagát a földben nem fedezték fel, holott ha gázömlés van jelen, a föld áthatóan gázszagúvá válik. A gázgyár mindenestre felkérte az iskola igazgatóját, hogy a gázgyanus lakásában egyelőre ne lakják és csak akkor költözzék vissza, ha teljes bizonyossággal meggyőződtek arról, hogy nem az uccai vezeték-ből ömlött ki gáz.

Miniszterek barátságára hivatkozva követte el csalásait dr. Ott Ferencné Sulyosan terhelő vallomások a főtárgyalás első napján

A szuboticali törvényszéken hétfőn tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntető-tanácsa a november óta vizsgálói fogságban levő özevegy dr. Ott Ferencné büntügyét, akit az ügyészség csalással vádol. A vádirat szerint dr. Ottné a büncselekményeket részben Szubotical, részben Sztaribecsen, illetve Novivrbászon követte el.

A főtárgyaláson a közzvadász Gáncs Bogdán államügyész képviselte, a védelmet dr. Jocićs Milorád nyugalmazott főügyész, ügyvéd látta el.

Oldalfegyveres börtönőr vezette fel a fogházból özevegy dr. Ott Ferencné. Az elegáns prémes bundába öltözött, selyemharisnyás, lakcipős magas termetű uriaszony nyugodtan állott meg a bíról asztal előtt. Pavlovics elnök megnyitotta a főtárgyalást és ismertette a vádirat rendelkező részét, majd megkérdezte a vádlótól, hogy bünsőnek érzi-e magát. A vádlott kijelentette, hogy az ellene emelt vádakban nem érzi magát bünsőnek, mert nem követett el senkivel szemben sem csalást. Ezután pontonként hallgatta ki az elnök a vádlottat a tiz vádpontokra vonatkozólag.

Első vádpont szerint Ottné Sauer Frigyes nyugalmazott novivrbászi tanító ellen követett el csalást. Huszonötezer dinárt csal ki a vádlott Sauer-től azon a címen, hogy a harmincnyévi szolgálatot eltöltött tanítót hozzásegíti nyugdíjához. A vádlott nő hosszasan elmondta, hogy nem volt szándékában a tanítót megkárosítani és nem is károsította meg. Ő eljárt az ügyben. Tulajdonképpen arról van szó, hogy a vádlott veje dr. Petrovics Áca beogradi ügyvéd, aki rendkívül befolyásos ember és nem is folytat ügyvédi praxsist, hanem csak intervenciókkal foglalkozik, volt, aki Saur ügyét elvállalta. Sauer-től felvett három részletben huszonötezer dinárt. Veje nagyon elfoglalt ember — és ezért szenvedett Sauer ügye késedelmet. Az is késleltette az ügyet, hogy ő maga öt-hat hétig beteg feküdt. Meg is mondta Sauernek, hogy várjon egy kissé és minden rendbe jön. Időközben Szuboticalra jött a vádlott, ahol letartóztatták és így abba maradt a dolog.

Az elnök: Hol lakik a veje?

— Beogradban. Milosa Velikog ulica 49. szám alatt.

— Van neki irodája?

— Nincs. Ezelőtt hosszabb időt töltött Amerikában, majd Beogradba jött, most ott lakik, de nem foglalkozik ügyvédséggel, csak intervenciókkal. Sauer-t nem károsítottam meg.

Az elnök: Hogy érti ezt?

A vádlott: Az akták Grol Milán miniszter urnál vannak.

— Milyen akták?

— Azok az akták, amelyek értelmében Sauer nyugdíjkérvénye el van utasítva. Én vőmmel családi ügyben összeveszem és akkor történt, hogy a vőm a nála levő aktákat nekem visszaadta. Ezekkel az aktákkal Szuboticalra jöttem és azokat Lendvai Jócó földbirtokos urnak adtam át.

— Honnan ismeri maga Lendvai urat?

— A nővéremel, Pece Ferencnével jó barátságban voltam.

— És miért adta maga az aktákat éppen Lendvai urnak?

— Mert hallottam, hogy Lendvai jóbarátja Grol miniszter urnak. Amikor neki az aktákat átadtam, azt mondotta, hogy jöjjenek vissza nyolc nap múlva és akkor érdeklődjem. Azt is mondotta, hogy beszélni fog ebben az ügyben Grol miniszter urral és ha igazságos az ügy és ha lehet valamit tenni, szívesen megteszi. Én visszautaztam Vrbászra és vártam az ügy további fejleményeit.

Ezután következett a második vádpont, amely szerint a vádlott felvett Hirszi Jozefin novivrbászi nőtől kétezer dinárt, hogy László fának, akit besoroz-

tak katonának, ne kelljen bevonulnia. A vádlott elmondotta, hogy Hirszi Lászlót, akit besoroztak katonának és az anyja megkérdezte tőle, hogy nem lehet-e a dolgot rendezni, ő azt mondotta, hogy nagyon szívesen eljár az ügyben, minden díjazás nélkül.

— Beogradban érdeklődtem a hadügyminiszteriumban az egyik osztályfőnöknél — mondotta a vádlott — majd visszaérkezve Vrbászra, azt mondtam Hirszi Jozefinnek, hogy ezer-ezeröt száz dinárra volna szükség. Adok kétezeret, ha az ügyet keresztülviszi — mondotta. — Felvettem a kétezer dinárt, elmentem a hadügyminiszteriumba, ahol egy ismerősöm van. Meg is volt az eredmény, mert igaz, hogy Hirszi Lászlót nem mentették fel a katonaságtól, de nem kellett neki bevonulnia.

Következett a Montalion-féle családi ügy. November 10-ikén a vádlott bement Montalion József szuboticali női fehérnemű üzletébe és azt mondotta, hogy Szuboticalban dolga van, nagyobb földvásárlások ügyében. Előadta, hogy Beogradból jött és nem hozott elegendő fehérneműt, ezért szüksége lenne kombinékre és egyéb női alsóruhákra. Ezeket mindjárt az üzletben fel is vette. A kombinét rövidnek találta és csipkét varratolt rá. Vásárolt még egyéb finom fehérneműket, köztük egy selyemhálóinget is. A számla kétezer dinárt tett ki. Ezt az összeget nem fizette meg.

A vádlott kijelentette, hogy valóban volt a Montalion-féle üzletben és tény, hogy a felsorolt fehérneműket elvitte. Amikor ugyanis Beogradból elutazott, nem számított rá, hogy ilyen sokáig fog Szuboticalban tartózkodni és nem hozott magával elég fehérneműt. Nem igaz, hogy azt állította, hogy földet akar vásárolni és nem is volt szándékában megkárosítani Montaliont. Ha nem tartóztatták volna le, meg is fizette volna a vásárolt fehérneműt.

Hirt Károly sztariibecsei szabónál háromezer-kétszáz dinár értékű kosztümöket rendelt a vádlott. Itt azt mondotta, hogy Dungerezszi Bogdán földbirtokostól akar százket hold földet vásárolni. A vádlott elismerte, hogy volt a szabó üzletében és mutatott magának különböző szöveteket, de azt állította, hogy a kosztümöket nem készíttette el és nem is vette át. Közben Sztarira ment, ahol dr. Solti Ádám ügyvéd feleségétől ötszáz dinárt kért és kapott kölcsön. Azt mondotta Solti-nak, hogy visszaadja Beogradban a pénzt lányának, aki ott bölcsészeti egyetemi hallgató. A vádlott kijelentette, hogy vissza akarta adni a pénzt, de nem volt rá alkalma.

Ezután kerültek sorra azok a szuboticali ügyek, amelyek a vádlott letartóztatására vezettek.

Az elnök: Hol lakott és hol érkezett Szuboticalra?

— A Beogradban laktam és a Bányában érkeztem.

— Fizetett?

— Nem. A retikülben volt a pénzem és elvesztettem.

— Mennyi pénze volt?

— Hatezer dinár.

— Hogy vesztette el?

— Vrbászról jöttem Szuboticalra vonaton, a szakaszban elaludtam és mire megérkeztem Szuboticalra, a kalauz keltett fel s ekkor láttam, hogy a retikülöm, amelyben hatezer dinár pénzem volt, nyitva van és a pénz eltűnt belőle.

— Egyáltalán semmit sem fizetett a szállodában?

— De igen a Bányai főpincérnek, Rákosi Gyulának adtam ötszáz dinárt.

— Honnan volt magának ötszáz dinárja, amikor az összes pénzt elvesztette?

— Kölcsönkértem dr. Ivkovic-Ivandékiés Imrénétől.

— Mondta ott, hogy elvesztette a hatezer dinárt?

— Igen.

— Maga a Bányában bankettet rendezett.

— Igen, november 8-ikán. Akkor már nyolc-kilenc napja voltam itt Szubotical. Telefonáltak Vrbász-

ról, hogy jön három-négy ur Szuboticalra.

— Kik?

— Schwartz, a vrbászi cukorgyár igazgatója és Acél vezérigazgató Budapestről. Ezenkívül a gyár titkára. Schwartz direktor hívott fel telefonon és személyesen beszélt velem. Én megrendeltem a vacsorát és

Dr. Ottné

egy ismerősömmel, egy kapitánnyal vártam tízenegy óráig a Bányában, de a vendégek nem jöttek.

— Mennyi volt a cech?

— Kétezer dinár.

— Miből állt a vacsora?

— Előétel, hal, peccsenye salátával és makaróni püré és öt üveg bor.

— Ez nem kerülhetett kétezer dinárba.

De nekem már előbből volt adósságom étkezésért. Miután a vendégek nem jöttek, éjjel egy óra felé hazamentem a Beogradba. Amikor másnap este vacsoráznál jöttem a Bányába, a főpincér már nagyon nyugtalan volt követelése miatt. Megnyugtattam és türelmem kértem és megígértem, hogy másnap fizetek. A főpincér azonban nem volt hajlandó várni és kijelentette, hogy vagy fizetek, vagy feljelent. Felszólított, hogy ha nem tudok fizetni, adjak valami értékű tárgyat. Volt két gyűrűm és egy ezüst cigarettatárcám. Lehúztam a gyűrűket és odaadtam a főpincérnek a cigarettatárcával együtt. Kisvártatva a főpincér visszajött, hogy a gyűrű hamis és nem fogadja el fedezetnek. Visszaadta a gyűrűket és az ezüsttárcát és azt mondotta, hogy ez nem fedezt. Kértem, hogy várjon másnapig, de ő nem várt, hanem elment a rendőrségre és fejeleltett. Én másnap akartam felhívni a cukorgyári igazgatót, hogy rendezze az ügyeket.

A vádlott kihallgatása után a bíróság megkezdte a nagy számban beidézett tanúk kihallgatását. Első tanúként Sauer Frigyes novivrbászi nyugalmazott tanítót hallgatták ki. Elmondotta, hogy gyermekkor óta ismeri a vádlottat, aki tanítványa volt. 1928. év júliusában hozzá jött és azt mondta, hogy mint régi tanítványa látogatja meg és miután Beogradban nagyon jó összeköttetésekkel rendelkezik, ki akarja eszközölni azt, hogy a nyugalmazott tanító, akinek harmincnyévi szolgálati éve van és nem kapott nyugdíjat, hozzájusson nyugdíjához. Megköszönte érdeklődését, átadta iratait, amelyek nyugdíjügyére vonatkoztak és amelyekben nyugdíjkérvénye el volt utasítva.

Az elnök: Kért magától pénzt?

— Nem, hanem az iratokkal elment. Azt mondotta, hogy mint régi tanítványom, ingyen jár el az ügyemben. Én azt mondtam, hogy nagyon szívesen honorálok, mire ő azt felelte, hogy majd ha meglesz a nyugdíj, csinálunk egy peccseny vacsorát. Két héttel később visszajött és azt mondotta, hogy egy nacselnikot ötezer dinárral meg kell kenni. Mondtam, hogy nincs pénzem, majd kérek kölcsön. Kölcsön is kértem az ötezer dinárt és odaadtam. Tíz nappal később újból eljött hozzám és hozott egy nyugtát tízezer dinárról.

Az elnök felmutatja a nyugtát, amelyen Aranicki név van aláírva. A tanu megtekinti a nyugtát és azt mondja:

— Ez az, de kiderült, hogy a nyugta hamis. A vádlott azt mondotta nekem akkor, mikor a nyugtát adta, hogy az ötezer dinár kevés volt, adjak inkább ötezer dinárt. Ezt is kölcsönvettem. Ebben az időben Grol Milán volt közoktatásügyi miniszter Szuboticalban tartózkodott. A vádlott azt mondotta, hogy Beogradból Vrbászra együtt utazott Grol miniszterrel és azt mondotta, hogy ha valaki el akar érni eredményt, kell neki valamit reszkizni is. Ő is akart 15.000 dinárt keresni. Az iratok készen vannak nála, de addig nem írja alá, amíg nem kapja meg a 15.000 dinárt. Én kényszerhelyzetben voltam, tízezer dinár már odavolt, elhítem a vádlottnak minden szavát, mert ugy tudta beállítani, mintha szüntiszta igazságot mondott volna, holott minden szava valótlan volt. Kölcsönkértem a 15.000 dinárt is és átadtam neki.

Az elnök: Volt valaki jelen ennél a beszélgetésnél?

— Igen, két nővérem, Jozefin és Rozália, azonkívül

ÁLMODIK A NYOMOR...

SZÉLESKÖRŰ TÁRSADALMI MOZGALOMMÁ NÖTT AZ INSÉGAJKCIÓ — KÉTSZÁZÖTVEN NYOMORGÓ CSALÁDNAK UTALTAK KI 100—100 KILÓ FÁT ÉS 50—50 DINÁR KÉSZPÉNZT

A NYOMORGÓK SZÁZAI VÁRJÁK AZ UJABB ADOMÁNYOKAT

Szabotcán vasárnap huszonhét fok Celsiusot mutatott fagypontra a hőmérő higánya és hétfőn is csak igen keveset engedett erejének kemény szorításából a hideg. A szibériai időjárást mindenki erősen megszenvedti ezekben a napokban, azok is, akiknek jó szövetből készült, hőtartó télikabátot, prémes gallért adott a sorsuk, azok is, akiknek a fűtött szoba boldogsága jutott osztályrészül, mert hiszen az uccára mégis kényeszerűnek olykor. Akit nem sürget a kényszerítő szükség, nem is mozdul ki a lakásából, mert a szabadban lélek késekkel vagdalkozik a szél és nehézzé teszi a lélekzetet a fagy.

De a fűtött szoba és az életfenntartás egyéb elemi eszközei sajnos nem mindenkinek állnak ma a rendelkezésére. Ezerszeresen elviselhetetlenek ezek a napok a munkanélkül maradt munkások és egyéb inségesek tömegének, amely pénz, fűtőanyag, ruhanemű és élelmiszer nélkül didergő át a szibériai éjszakákat. Több mint kétezerötven nyomorgó családot tart nyilván ma Szabotcán a segíteni, menteni akaró emberi könyörület. Szegény, elhagyott, reményüket is elvesztett emberek szomorú armádiája ez a kétezerötven családot, amelynek megmentését halaszthatatlanul sürgős feladattá tette a mindig növekvő hideg és a mindig növekvő munkanélküliség.

— *Segíteni kell a nyomorgókon lehetőleg határozottan, de mindenestre rögtön* — ez lett a jelszó, amelynek tiszta zászlaja alatt a könyörületesség szent hadjárata indult a szabotcái társadalom. A *Bácsme gyei Napló* mult csütörtöki száma vezércikkét szentelt a nyomornak, amely ezen a télen Szabotcán is emberfeletti megpróbáltatások elé állított több ezer embert, férfit és nőt, aggot és gyermeket egyaránt. A vezércikk nyomán azután megindult a lap gyűjtőakciója és

a nyilvánosság szívére és áldozatkészségére appelláló sorok csakhamar meghozták gyümölcsüket: három nap alatt jelentékeny összegű készpénz és jelentékeny mennyiségű tüzifa gyűlt össze jótékony adományokból.

Ezután gyorsan követték egymást a tettek. A szabotcái társadalmi, kulturális és emberbaráti egyesületek kiküldötteinek, továbbá az egyes hitfelekezetek lelkeszeinek részvételével vasárnap délelőtt népes értekezlet volt a Lloydban, amelyen az eddig beérkezett adományok sürgős szétosztásáról és az inségakció szélesebb alapokra való fektetéséről folytattak megbeszéléseket. Az értekezlet rövid tanácskozás után elhatározta, hogy két bizottságot küld ki, az egyiket az eddigi adományok szétosztásának eszközésére, a másikat pedig a további gyűjtési akció megszervezésére és lefolytatására.

Az adományokat szétosztó bizottság hétfőn délelőtt már ülést tartott, amelyen a jótékonyági és társadalmi egyesületek beterveztették a sürgős segélyre szorulóknak névsorát. A beterveztett listák alapján nyomban megkezdtek az adományok szétosztását. *Kétszázötven nyomorgó szabotcái munkáscsalád részesült sürgős adományban, az egyes listákon feltüntetett inséges családok ötven-ötven dinár készpénzsegélyt és egy-egy mázsa fát kaptak*

Itt meg kell állni egy pillanatra. Kétszázötven család nyomorát enyhítette legalább pillanatnyilag a szabotcái társadalom, amelynek csak fel kellett ébreszteni az áldozatkészséget ahhoz, hogy három nap alatt kétszázötven nélkülöző, reménytelen viszonyok között szingylődő munkanélküli munkáscsalád festetlen, hideg faláról lehessen legalább egy-két napra elhosszodni a tél és az éhség fenyegető ördögét.

Jönnek a nyomor katonái

Amíg az adományokat szétosztó bizottság végezte a munkáját a Lloydban úgy ott, mint a *Bácsme gyei Napló* szerkesztőségében és kiadóhivatalában szinte végtelen sorokban jöttek a csendesszavu, félnék mozgású adományrászoruló. A láthatatlan nyomor, amelyről mindeddig csak a képzelet festette elénk a baljós képeket, a könyörületesség hívó szavára kiszállt odübből és a téli nap világosságában a maga fázó meztelességében állt elénk gondoktól felszántott arccal, segítségért könyörgött karokkal:

— *Adjatok...*

Szívetéppő jelenetek játszódtak le ezen a délelőtti a Lloyd kellemesre jött, tanácskozóteremben, amelyek nagy ablakain tisztán derülten tüzött be a délelőtti világosság.

A krónikás a festő színeit szeretné kölcsönkérni a szíveknek szóló riporthoz, hogy mindenki lássa, amit ő látott és mindenki úgy lássa. Hiszen ennél jobb propaganda a könyörületességre, ennél ércesebb harangszó az emberbaráti kötelességteljesítésre ugysem kellene.

Csak jöttek, egyre jöttek, a kopott kendők rejtékéből alig látszóttak ki a gyűrött, fáradt, reménytelen arcok, a vedlett, foszlott kabátok vékony szövete átcsúszott a szél és a lyukas zsebekben mozdulatlanul szegyenkeztek a kékre-vörösre fagyott kérés munkáscsekek.

A szegénység keveset beszél, de amit mond, az mintha a Apokalipszis szörnyűségeit vetítené elénk.

Hat lélek — háromszáz dinár

— *Hatan vagyunk kérem, családfő nélkül. Az embert már két évvel ezelőtt eltemettük. Azóta háromszáz dinárból élünk én meg az öt gyerek.*

Élünk! Hát élet lehet ez. Hat ember, hat szájj, amely enni kér, hat test, amelyre ruha kívánkozik és hat lélek, amely napról-napra reménytelenül didereg az egyetlen fűtetlen szobában.

— *Hatan élünk háromszáz dinárból — ezt egy fakó kendőbe burkolt, fáradt arcú asszony mondja. Talán negyvenéves lehet, de az is lehet, hogy hetven. A nyomor katonáinak nem lehet az életkorát megállapítani, a szükség meghamisítja az arcot és a hevenyesevek árkaik rajzolja a negyvenéves arcokra ts.*

Már nincsen időnk kiszámítani, mennyi jut egy-egy személyre, a hat lélek eltartására előirányzott háromszáz dinárból, már nincsen időnk szörnyülködni és meaculpáználni, mert a didergő asszony mögött jönnek a többiek, akiknek még háromszáz dinárt sem juttatott a sors a havi ellátási költségek fejében. Jönnek tömött sorokban a többiek, akik kétszáz, százötven, vagy száz dinárból csinálják meg ötöd, esetleg hatod magukkal ugyanazt a bravurt. Vannak, akik hetek óta nem ettek meleg ételt és nem érezték a meleg kályha barátságos melegét, vannak, akiknek a háromszáz dinár is csak messzikiódló elérhetetlen álomkép.

— *A kisfiú beteg, a feleségem beteg, munka nincs, hát mit csináljunk?*

Javakorabeli munkásember mondja ki ezeket a reményesség nélküli szavakat.

Kétszázötven ember részesült egyszeri pillanatnyi segélyben ezen a délelőtti. Az adományokat szétosztó bizottság dicséretreméltóan derekas munkát végzett. Az adományok kiutalása félóra alatt megtörtént. A formalitások nélkül odaitélt segélyeket kedden osztják ki az evangélikus templom mellett levő kisdudóvóban.

Fehér kenyér — fekete nyomorúság

A bizottság tagjai *Protics Márkó* görögkeleti lelkész, *Bródy Mihály*, a *Bácsme gyei Napló* szerkesztője, özvegy *Rudics Jócóné*, dr. *Manojlovics Vladiszlávné*, *Glied Adolfné*, *Gubik Nándor* és *Rosenfeld Márton* éppen a szétosztáson tanácskoztak, amikor híre érkezett, hogy özvegy *Faragó Arturné* harminc kilogramm fehér kenyeret ajánlott fel az inségakció céljaira. Harminc mosolygó fehér vekni várta éhes embereit és a bizottság tüstént elhatározta, hogy késedelem nélkül a helyszínre hozatja a kenyeret és szétosztja a jelentkezők között. Az elhatározást tett követte és a frissen sült fehér cipők pár perc múlva már az igénylők birtokában voltak. Igénylő pedig volt elég és lett volna több is. Mindenki, aki jelentkezett, kapott egy friss veknit, amíg a készletből tartott.

A kenyeret minden cél, ambíció és indulat katalizatorát a finom lisztből készített, nevető fehér veknit boldogan szorítják hónak alá a szerencsések. Ma délben a cipők foszló finom bele izei el tölik az éhséget. A szerencsések mosolyognak, élet gyul a

szemükben, szólásra nyílnak az ajkak és elhangzik az első tréfa arról, hogy a cipőn kívül most még csak cipő kellene — azután rendbe jönne minden.

Ezt a viccet egy inséges mondja és teli szájjal nevet hozzá. Örül, nagyon örül az inséges, örülnek szívből felszabadultan és megtelnek színes remény-nyel, mint az álmodozók.

Csak hat ember örül náluk is jobban: a bizottság, amely az örömet megszerezte.

Debreczeni József

A Bácsme gyei Napló párhuzamos inségakciója vasárnap és hétfőn is szép eredménnyel járt. Kiadói-vatalunkhoz eddig a következő adományok érkeztek:

<i>A Bácsme gyei Napló kiadóhivatala</i>	1000 dinár
<i>Traffkant József</i>	300 >
<i>Kemény Dezső</i>	100 >
<i>N. N.</i>	1000 >
<i>K. E.</i>	160 >
<i>Egy banktisztviselő</i>	50 >
<i>Özv. Strelczky Antalné</i>	50 >
<i>N. N.</i>	35 >
<i>N. N.</i>	20 >
<i>N. N.</i>	500 >
<i>Egy Szabotcán tartózkodó berlini gyáros</i>	500 >
<i>N. N. 100 mm. tűzifa.</i>	
<i>Beck Imre 25 mm. tűzifa.</i>	
<i>Ádám Aladár 30 mm. tűzifa.</i>	
<i>Lifka Sándorné 25 mm. tűzifa.</i>	
<i>Tarif d. d. 25 mm. tűzifa tetszés szerint helyre való díjtalan betevőpáza.</i>	
<i>Ruff Testvérek</i>	1000 dinár
<i>Evangélikus egyház</i>	500 >
<i>Szanitter Tivadar</i>	200 >
<i>N. N.</i>	500 >
<i>N. N.</i>	300 >
<i>Özv. Berkesné katymári Zsotér Sarolta</i>	100 >
<i>Pertics Ferenc</i>	50 >
<i>Szenes Kálmán 50 mm. fa.</i>	
<i>Özv. Faragó Arturné 30 kg. kenyér.</i>	

Ezenkívül a következő adományok érkeztek közvetlenül az akcióbizottsághoz:

<i>Szabotcái zsidó nőegylet és népkönyha</i>	2000 dinár
<i>Ungár Pálné</i>	400 >
<i>Kaics Péter drogista</i>	300 >
<i>Manojlovics Vladiszlávné</i>	300 >
<i>Manojlovics Anasztázia</i>	200 >
<i>Copkó szabó</i>	100 >
<i>Protics Márkó</i>	100 >
<i>Dr. Milekics Jócó</i>	100 >
<i>N. N.</i>	200 >
<i>Micin Mültvoj 10 kg. rizs, 10 kg. griz.</i>	
<i>Lagner drogeria 2 kg. szappan.</i>	

Ezeknek az adományoknak egy részét a hétfői nap folyamán már kiosztották és a még hátralévőket a legrövidebb idő alatt eljuttatják a rendeltetési helyekre. A hétfői kiosztás során az egyes jótékonyági egyesületek és egyéb társadalmi szervezetek listát állítottak össze szegényekről és ezeknek a kimutatások alapján osztották ki az adományokat olyanformán, hogy kétszázötven inséges részesült ötven-ötven dinár készpénz és egy-egy métermáza fa segélyben. Az eddig kiutalt adományokat kedden osztják ki az evangélikus templom mellett ovoda épületében. Az adományok kiosztása egész napon keresztül tart. A lehetőséghez képest természetesen továbbra is segélyezni fogják azokat is, akik hétfőn már megkapták ötven dinárjukat és száz kiló fájukat, hiszen a segélyezettek valamenynyien nagyon rászorulnak az adományokra, amint az a listákat beterveztő jótékonyági egyesületi vezetők adataiból is kitűnik. Meg lehet ezek szerint állapítani, hogy kivétel nélkül olyanok részesültek a segélyben, akik valóban rászorultak.

A további gyűjtési akciót megszervező szélesebb bizottság is ülést tartott hétfőn és elhatározta, hogy az alatti helyeken adománygyűjtő állomásokra létesítenek: *Bácsme gyei Napló* kiadóhivatala, *Hirap* kiadóhivatala, *Protics Márkó* görögkeleti lelkész, dr. *Gerzson József* főrabbi, *Szántó Róbert* evangélikus lelkész, *Hegedűs Benjámin* római katolikus plébános, dr. *Pavlovics Milos* a Lloyd főútkára.

Adományokat úgy természetben, mint pénzben a fent megjelölt helyek bármelyikén köszönettel fogadják és hirlapilag nyugtáznak. *A nagy nyomor enyhítésére még sok-sok adományra van szükség. Járuljon hozzá mindenki a szabotcái inségesek sanyaru helyzetének enyhítéséhez, mindenki azt adja, amije van. A malmok lisztet, bankok pénzt, gazdák búzát, pékek kenyeret...*

Kétezerötven nyomorgó munkanélküli reményességét tolmácsoljuk, amikor adományokat kérünk a szükre. Segítsünk a nyomorgókon.

Lehet Önnek millió a hozománya, Ha nem Creme Agnest használ az arcára

Asztalosok, ácscok, fakereskedők és építészek figyelmébe!

Ujonnán be-rendezett

tamegmunkáló üzemében

minden faanyag megmunkálását méret és rajz után vidékre is szakszerűen és pontosan vállalja **Mihály István** asztalos Subotica, Zlatarićeva ul. 22. — Tűzoltólaktanya közelében

Váratlan akadályok hátráltatják a megegyezést a román-magyar optánszörökben

A román kormány nem hajlandó engedményekre

Milánóból jelentik: San-Remoból jelenti a *Popolo d'Italia*, hogy

a román-magyar optánszörök békés kiegyenlítése céljából összeült konferencia tárgyalásai elé váratlan akadályok gördültek, mert a Bukarestből visszatért román delegátusok nem hozták meg azokat az engedményeket, amelyekről a megegyezés függ.

Két román delegátus, ismét Bukarestbe utazott és addig szünetelnek a tárgyalások. Ugy hírlik, hogy a román kormány a külpolitikai fejlemények és a belpolitikai helyzet következtében, de a stabilizációs kölcsön sikerére való tekintettel is már

nem mutat olyan engedékenységet a magyar követelések iránt, mint eddig és ezért kellett a tárgyalásokat megszakítani.

Prpics és társa indiszkréció folytán megtudták, hogy a napokban kivégzik őket

Csütörtökön vagy pénteken végrehajtják az ítéletet

Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszék plénuma hétfőn délután ülést tartott, amelyen kijelölték annak a bírói tanácsnak a tagjait, amely részt vesz a kis Prpicsek és társainak a kivégzésénél. Hétfőn táviratilag értesítették a halálraítéltek hozzátartozóit, mert a törvény értelmében ők is részt vehetnek a kivégzés aktusánál. A kivégzés végrehajtásának pontos időpontját még nem tüzték ki, mert az attól függ, hogy Hardt az ítéletvégrehajtó mikor érkezik meg Zagrebba, ahonnan elutazott.

Hardtot szerda este váriák és ha megérkezik azon az estén kihirdetik a kis Prpicsek és társai előtt az ítéletet és közlik velük, hogy másnap reggel a törvény értelmében kivégzik őket. Abban az esetben, ha Hardt csak csütörtökön este érkezik az ítéletet pénteken reg-

gel hajtják végre. Hétfőn délelőtt meglátogatta a kis Prpicset a huga, aki a vőlegénye társaságában jött el Plumból. A testvérek sírva ölelkeztek össze és hosszasan elbeszélgettek. Prpic anyja, aki a horvát tengerpart Karlobag községében lakik, nem jöhet el a fia meglátogatására és csak üzenetet küldött a lányával. Az öregasszony azt üzenté fiának, hogy törődjön bele sorsába és térjen meg Istenhez.

Nagy izgalmat keltett a zagrebi törvényszéken, hogy **valakinek az indiszkréciója folytán a banda halálraítélte tagjai megtudták, hogy kegyelmi kérvényüket elutasították és a napokban ki fogják őket végezni.** Az ügyészség szigorú vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy ki árulta el Prpicsek és társainak a halálos ítélet végrehajtásának idejét.

Százezer jugoszláviai földmunkás található elhelyezkedést Franciaországban

Kedvező mederben haladnak a Franciaországgal és Romániával folytatott munkásvédelmi tárgyalások

Beogradból jelentik: A Franciaországgal és Romániával folytatott munkásvédelmi konvenció megkötésére irányuló tárgyalások — mint a *Bácsme gyei Napló* jelentette — kedvező mederben haladnak előre és kilátás van arra, hogy a konvenciókat mindkét országgal hamarosan megkötik.

A szerződések megkötésére a Németországgal kötött munkásvédelmi konvenció szolgál példának és Jugoszláviának eddig Németországon kívül csak Argentínával van ilyen irányú megegyezése, de csak a német konvenciónak van nagyobb jelentősége, mert Wesszfáliában átlag harmincezer jugoszláviai mezőgazdasági munkás talál elhelyezést, különösen a cukorrépaüzemben.

A múlt évben a német konvenciókat Jugoszlávia részéről a központi munkaközvetítő bizottság kötötte a hasonló német intézménnyel, míg az idén az állam vette át ennek a konvencióknak megkötését és diplomáciai úton kötötték meg Németországgal. A szerződések Németországban a munkaadók előre aláírták és a jugoszláviai munkások még az elindulás előtt aláírták azokat. A szerződésekben általában azokat

a jogokat biztosították a jugoszláviai munkásoknak, amelyeket a belföldi munkások élveznek. Különösen áll ez a betegség, baleset és rokkantsági biztosítás terén és a szerződések előírták a csoportok nagyságát és a velük való bánásmódot.

A Franciaországgal kötendő konvencióban ugyancsak az évek fognak érvényesülni és ennek nemcsak azért van nagy jelentősége, mert Franciaország mint fejlett ipari ország foglalkoztathat jugoszláviai munkásokat, hanem főleg azért, mert **Franciaországban a mezőgazdasági munkák idején közel százezer jugoszláviai földmunkás nyerhet alkalmazást.** Ezelőtt a mezőgazdasági munkásszükségletet Franciaország Olaszországból fedezte, holott a jugoszláviai földmunkások a kvalifikálatlan olasz munkásságnál sokkal jobb munkacérot jelentenek.

A Romániával kötendő szerződésnek kisebb jelentősége van, mert Románia gazdasági struktúrája azonos Jugoszláviával, mindenesetre azonban a szerződés megkötése által hathatós védelemben fognak részesülni a Romániában dolgozó jugoszláv munkások.

Az orosz-lengyel-román garanciaszerződés biztosítja Kelet-Európa békéjét

Aláírták a Litvinov-paktumot

Moszkvából jelentik: Az orosz-lengyel-román garanciaszerződés aláírása szombaton este történt meg ünnepélyes keretek között Moszkvában a külügyi népbizottság palotájában.

A garanciaszerződést Oroszországon kívül Lengyelország, Románia, Esztorozság és Lettország képviselői írták alá.

Az aláíró hatalmak az ünnepélyes aktus előtt nyilvános ülést tartottak. Az értekezleten Patek moszkvai lengyel követ azt indítványozta, hogy a paktum aláírását halasszák el, mert a Balti államok közül egyik sem jelentette még be hozzájárulását a szerződéshez. Az utolsó percben azonban megérkezett a lett és az eszt kormány távirata, amelyben meghatalmazza követeit, hogy a békepaktumot aláírják. Miután már semmi akadály sem volt a Litvinov-paktum aláírásának, a delegátusok Patek dr. moszkvai lengyel követtel az ökökön megjelentek Litvinov helyettes külügyi népbiztosnál a paktum aláírása végett.

A paktum aláírása a népbiztos szalónjában történt. Elsőnek Litvinov írta alá a szerződést, majd Lengyelország képviselője, dr. Patek követ, Románia képviselője, dr. Dovila varsói román követ, meghatalmazott miniszter és Esztorozság és Lettország moszkvai képviselői.

A szerződés aláírása után Litvinov helyettes külügyi népbiztos nagy beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Oroszország öszintén örül, hogy Moszkvában ilyen nemes céllal gyűltek össze a szomszédos államok képviselői és sajnálatát fejezte ki afelett, hogy a szerződés aláírásánál nem vettek részt a többi szomszédos államok képviselői is.

Litvinov annak a reményének adott kifejezést ezután, hogy a többi államok is, mielőtt ratifikálják a Kellog-paktumot, hozzájárulnak ehhez a szerződéshez, amely Kelet-Európa békéjét van hivatva biztosítani.

— A paktumban — mondotta Litvinov — az aláíró

államok kötelezték magukat arra, hogy minden peres ügyet békés, háborút kizáró módon fognak egymás között elintézni és ezzel is dokumentálni fogják a békéhez való ragaszkodásukat.

A többi aláíró államok nevében dr. Patek lengyel követ válaszolt Litvinov szavaira és hangsúlyozta, hogy a paktumnak fontos célja van: biztosítani Kelet-Európa békéjét.

Patek dr. szintén annak a reményének adott kifejezést, hogy Litvánia és Finnország rövid időn belül szintén csatlakozni fognak az aláíró államokhoz.

Dovila dr. varsói román követ vasárnap és hétfőn Moszkvában tartózkodott, ahol érintkezésbe lépett Litvinovval és a szovjet többi vezetőivel és rendkívül fontos tárgyalásokat folytatott velük. Dovila valószínűleg hétfőn este vagy kedden utazik Bukarestbe, ahol jelentést tesz kormányának moszkvai tárgyalásairól.

TÖZSDE

Zürich, febr. 11. (Zárlat.) Beograd 9.125, Páris 20.305, London 25.23 hétnyolcad, Newyork 519.95, Brüsszel 72.30, Milánó 27.205, Madrid 81.50, Berlin 123.40, Amsterdam 208.275, Bécs 73.05, Szófia 3.755, Prága 15.385, Varsó 58.30, Budapest 90.615, Bukarest 3.105.

Zagreb, február 11. (Zárlat.) Páris 221.58—223.58, London 276.18—276.98, Newyork 56.76—56.96, Zürich 1094.40—1097.40, Milánó 297.08—299.68, Amsterdam 22.79—22.85, Berlin 13.50.80—13.53.80, Bécs 798.75—801.75, Prága 168.20—169.

Noviszaei terménytőzsde, február 11. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidékbácskai 79—80 kilós 244—246, felsőbánati és bánati paritás Vrsac 79—80 kilós 235—237.50, szerémi 79—80 kilós 245—247.50, árpa bácskai 65 kilós 252.50—257.50, bácskai tavaszi 68—69 kilós 270—280, zab bácskai, szerémi és szlavóniai 245—250, bánati 240—245, tengeri bácskai és szerémi 257.50—260, bácska és szerémi III—IV—V. 275—280, liszt 0gg és 0g bácskai 340—350, 2-es számú 320—330, 5-ös számú 300—310, 6-os számú 275—280, 7-es számú 260—265, 8-as számú 205—215, korpá bácskai és szerémi juta zsákokban 180—185. Irányzat: változatlan. Forgalom: 40 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 11. Határidőüzlet: Buza októberre 26.35—26.42, zárlat 26.41—26.42, márciusra 25.31—25.37, zárlat 26.34—25.35, májusra 26.16—26.25, zárlat 26.20—26.21, Rozs októberre 24.04—24.15, zárlat 24.14—24.15, márciusra 23.18—23.24, zárlat 23.20—23.21, májusra 23.97—24.05, zárlat 23.99—24. Tengeri májusra 28.50, zárlat 28.49—28.50, júliusra 28.46—28.49, zárlat 28.47—28.49. Készárnyárpa: buza 25.10—26.25, rozs 22.80—22.90, takarmányárpa 25.25—25.75, sörárpa 26—27, köles 26—26.50, repce 45.50—46.50, tengeri 27.25—27.85, zab 25.50—26, korpá 19—19.25.

Bécsi állatvásár, február 11. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás hizott marha 2082, kicsontozni való 349, ebből jugoszlávai eredetű 103. Irányzat élénk.

Chicagói terménytőzsde, febr. 11. Középarfolyamok: Buza március 124 háromnyolcad, május 128, július 129 háromnegyed, Tengeri március 94, május 97 háromnegyed, július 100 egynyelcad, Zab március 51 háromnegyed, május 52 háromnyolcad, Rozs március 110 háromnegyed.

Winnipeg-i terménytőzsde, február 11. Középarfolyamok: Buza május 129 háromnyolcad, július 131 egynyelcad, október 129 háromnyolcad.

Liverpooli terménytőzsde, február 11. (Zárlat.) Buza március 9 sh. 1 hétnyelcad d., május 9 sh. 4 d., július 9 sh. 6 egyketted d.

Vizállás

A noviszaei hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 110 (—14), Vukovár 180 (—6), Palánka 160 (—8), Noviszd 153 (—7), Zemun 170 (—14), Pancsevo 148 (—6, Szmederevo 265 (—0), Orsova 72 (—14, Dráva: Oszljek 70 (—10), Zagreb 118 (+38), Jesenovac 160 (—0), Bród 166 (+4), Samac 141 (—12), Mitrovica 200 (+6), Sabac 27 (—6), Beograd 120 (—0). Tisza: Becsej 24 (—6).

Bezdán, Vukovár, Palánka, Noviszd, Zemun, Pancsevo, Szmederevónál még áll a jég. Oszljeknél a Dráván áll a jég. Jasenovac, Bród, Mitrovica és Beogradnál áll a jég a Száván. Szentánál a Tiszán szintén áll a jég.

Ha a haja megbetegszik, használja a

G a m m á t

Owen Young amerikai delegátus lesz a jóvátételi konferencia elnöke

A bizottság kedden tartja első érdemleges ülését

Párisból jelentik: A jóvátételi szakértőbizottság az eredeti tervtől eltérően, csak kedden tartja első érdemleges ülését. Eredetileg úgy tervezték, hogy az üléseket az Astoria-szállóban tartják, minthogy azonban a termeket még nem rendezték be teljesen, az ülések egyelőre az V. György-szállodában lesznek. Elnökké egyhangulag fogják megválasztani

Owen Young amerikai delegátust. Miután megjött a washingtoni kormánytól a távirat, hogy nincs ellene kifogása. Azt hiszik, hogy a szakértők hamarosan el tudnak készülni munkájukkal, ha mindennap üléseznek.

Felmentették a huszmillió garancialevél hamisításával vádolt beogradi bankigazgatókat

A közönség ovációkban részesítette a szabadlábra helyezett vádlottakat

Beogradból jelentik: A beogradi törvényszékén hétfőn délelőtt hirdették ki az ítéletet az Angol Kereskedelmi Bank volt igazgatói ügyében. Oresztin bankigazgatót, aki angol állampolgár és Utjesinovic Mihajlo volt bankigazgatót azzal vádolta a bank, hogy egy garancialevelet hamisítottak és ezzel a bankot kétmillió dinárral megkárosították. Oresztin és Utjesinovic, a vád szerint, amikor kiléptek a bank szolgálatából, Daszkalovic bánya tulajdonos nevére husz millió dináros garancialevelet hamisítottak antitadással. A garancialevél alapján a bánya tulajdonos két millió dinár kölcsönt kapott, amit a banknak kellett megtérítenie, mert Daszkalovic fizetésképtelen lett és a pénzt nem tudta visszafizetni a kölcsönadó banknak.

A tárgyalás két héttel folyt a beogradi bíróság előtt. A banknak nem volt közvetlen bizonyítéka arra, hogy a két igazgató a garancialevelet akkor adta

ki, amikor már nem volt a bank szolgálatában s ezért indirekt uton akartak bizonyítani és a bank szakértőkkel igyekezett kimutatni, hogy a garancialevélen talált aláírások később kerültek oda, mint a garancialevél dátuma. A bank szakértői ezt az Osborne-féle módszer alapján be is bizonyították, de az ellenőrző szakértők véleménye szerint az Osborne-módszer ebben az esetben nem helyes. A bíróság hétfőn nagy érdeklődés mellett hirdette ki az ítéletet, amely szerint a két vádlottat és a bűnrészességgel vádolt Daszkalovic bánya tulajdonost és Vitolic bankigazgatót bizonyítékok hiányában a vád és következményétől felmentik.

Az ítélet nagy feltűnést keltett Beogradban és a szabadlábra helyezett vádlottakat a közönség lelkes ovációkban részesítette. Egvedül Oresztin volt bankigazgató marad fogságban, akinek korábbi jogerős ítélet alapján kell hosszabb fogságbüntetést kifizélnie.

Hol van Trockij?

A volt népbiztos Délfranciaországban akar letelepedni

Milanóból jelentik: Trockij a Corriere della Sera moszkvai jelentése szerint még mindig orosz területen tartózkodik és kevés hajlandóságot mutat ahhoz, hogy Törökországban telepedjék le. Azt szeretné, ha valamelyik európai államtól még elutazása előtt letelepedési engedélyt kapna. Legjobb vágya Berlinbe utazni, ahol nagyszámu híve él.

Mint Párisból jelentik, a Matin Montpellierből a következő táviratot közli: Jelentik, hogy Trockij az orvosok tanácsára családjával együtt Dél-Franciaországban szándékozik megletelepedni. Már meg is indultak a tárgyalások a házberlet ügyében. Trockijnak Lamaloules-Bainsban akarnak villát bérelni. Trockij jelenleg Angorában tartózkodik és már lépéseket tett a szükséges utlevéllátalmazások beszerzése céljából.

Háromszázezer spanyolnáthás van Budapesten

Huszonnyolc halottja van a járványnak

Budapestről jelentik: Budapesten napról-napra nagyobb méreteket ölt a spanyoljárvány és a legszörnyűbb óvintézkedések sem tudják megakadályozni a járvány terjedését. Az influenzajárvány fellépése óta tömegesen szállítják a betegeket a kórházba. Tekintettel a tömeges megbetegedésekre, az egészségügyi hatóságok intézkedtek a betegek elhelyezéséről is és közel ezer ágyat állítottak be a kórházakban az influenza betegek részére.

A tisztí főorvos jelentése szerint Budapesten eddig körülbelül háromszázezer ember betegedett meg influenzában.

A kórházakban ezerháromszáz beteget kezeltek. Ebből hét halt meg, tehát mintegy kétszáz betegre esik egy haláleset. Összesen huszonegy halott van és így megállapítható, hogy husz ezer betegre esik egy halál. Ez a szám kétszázalékos rendkívül alacsony. Berlinben naponta huszan-huszonötön halnak meg, Angliában az elmúlt héten 365, Amerikában 5000 ember halt meg.

Minden hölgy csak a „Jolly“

szodaszappant használja.

Feltétlen hatású szappán. A bőrt vakító fehérre, bársonysimává és zsírtalanná varázsolja.

HIREK

BÁLI NAPTÁR

Báli meghívókat, táncrendeket olcsón, izlésesen, gyorsan készít Minerva-nyomda, Subotica

Február 12. A sztaranizsal zsidó nőegylet zártkörű táncestélye a Gazdakör összes termeiben.

Február 13. Cigánybál a sztaranizsal Gazdakörben Kókény Dezső primás rendezésében.

Február 14. A noviszadi jogászok bálja a Szlobodában.

Február 16. Cigánybál Suboticán Hirth Pál bácsi vendéglő összes termeiben.

Március 2. A SzAND piros-fekete álarcosbálja a Bárányban.

Báli meghívókat, táncrendeket olcsón, izlésesen, gyorsan készít Minerva-nyomda, Subotica

*

— Az erdő és bányaiügyi miniszter Ófelségénél. Beogradból jelentik: Radivojevic Lázár erdő és bányaiügyi miniszter hétfőn délelőtt kihallgatáson jelent meg Ófelségénél. A miniszter reszortügyekről tett jelentést Ófelségének.

— A pénzügyminiszter elfogadta a közlekedési miniszterium költségvetését. Beogradból jelentik: Korosec Antun közlekedési miniszter hétfőn délelőtt felkereste hivatalában Svrlyuga pénzügyminisztert és átadta neki a közlekedési miniszterium jövő évi költségvetés-tervezetét. A pénzügyminiszter a költségvetési tervezetet elfogadta.

— Az igazságügyminiszterium B. B. B. osztályfőnöke Noviszadon. Noviszadról jelentik: Dr. Pejics Dusan, az igazságügyminiszterium B. B. B. osztályának főnöke hétfőn reggel Noviszadra érkezett és felkereste dr. Ignatovic Nikola felebbviteli bírósági elnököt, akivel hosszasan tanácskozott.

— Visszahelyezik állásukba az elbocsátott oszjeki tisztviselőket. Oszjjelekről jelentik: Az oszjeki főispán-sághoz a napokban miniszteri leirat érkezett, amelyben elrendeli, hogy a tisztviselőket helyezze vissza állásukba. A leirat közli, hogy a felmentett városi és tartományi tisztviselők között sok olyan van, aki tizenöt-husz évet töltött szolgálatában és megbízható jó tisztviselőnek bizonyult.

— A királyi gárdezenekar noviszadi hangversenye. Noviszadról jelentik: A királyi gárdezenekar Csalet Vika, a zagrebi Nemzeti Színház volt operabénekesnőjének közreműködésével az Ingenykenyeregiet rendezésében vasárnap este hangversenyt rendezett, amely alkalomból a hangversenyterem színlükt megtele számu és előkelő közönséggel. A gárdezenekar Pokorni Franjo ezredes, karnagy mesteri vezetése mellett a legkényesebb igényeket is kielégítő művészi produkciót nyújtott. Vika Csalet Konyovicsról egy bájos szonett. »A sors hatalmas« című operából egy áriát, Milojevics »Japán« című dalt és az Oberon operából az egyik nagy áriát énekelte magas színvonalon álló énekesnővel. A közönség melegen ünnepelte az énekesnőt.

— Százötvenezer dinárt ad a munkástözsde a vajdasági munkanélkülieknek. Noviszadról jelentik: A noviszadi egyesült szakszervezeti tanács azzal a kérésrel fordult a noviszadi központi munkástözsdehez, hogy tekintettel a nagy munkanélküliségre és nagy nyomorra, juttasson nagyobb összeget a munkanélküliek segélyezésére. A munkástözsde vasárnap megtartott igazgatói ülésén egyhangulag elhatározta, hogy a noviszadi munkanélküliek számára ötvenezer, a szuboticalak számára negyvenezer és Szombor és Beeskerek munkanélküliei részére harminc-harminc ezer dinárt szavaz meg. Mielőtt a szociálpolitikai miniszter a határozatot jóváhagyja, a segélyek azonnal kifizetésre kerülnek.

— Harc a Szrpszka Maticában az irodalmi bizottság körül. Noviszadról jelentik: A Szrpszka Matica tagjai sorában az utóbbi időben erős ellenzék alakult, amely nincs megelégedve a Matica irodalmi bizottságának működésével. Azt is kifogásolják, hogy az irodalmi bizottság már egy és fél év óta nem adott ki jelentést működéséről. Az ellenzék szerint egyesek az irodalmi bizottság tudta és beleegyezése nélkül könyveket adtak ki a Matica neve alatt és az irodalmi bizottság nagyobb összeget folyósított kölcsön címen a Matica centennáriuma alkalmából kiadott Almanach kiadási költségeire, amely összeget még nem fizették vissza. Az ellenzék kívánságára az irodalmi bizottság egy három tagú ad hoc bizottságot küldött ki a bizottság munkájának felülvizsgálására. A bizottság tagjai dr. Kirilovic Dimitrije, az állami levéltár igazgatója, Banjica Szvetislav főgimnáziumi tanár és Mirkovic Andria egészségügyi miniszteri osztályfőnök. A bizottság befejezte működését és szombaton ülést tartott. Az ülésen megbeszéltek a bizottság jelentését, amelyet az irodalmi bizottságnak nyújtottak be. Az irodalmi bizottság a legközelebbi napokban fog ülést tartani.

— Munkatorlódás a szubotical városházán. A szubotical városházán, a komaszár kinevezésének kérdése miatt nagy munkatorlódás keletkezett egyes ügyosztályokban. A városi főjegyzői hivatal például nem tudja elintézni a feltételes illetőségi bizonyítványok kiállítását iránt beadott kérvényeket, mert az ilyen ügyekben első fokon a városi közgyűlés illetékes dönteni. Miután azonban a városi képviselőtestület felfüggesztették, ezek a kérvények elintézetlenül hevernek a főjegyzői hivatalban és mindaddig nem kerül sor elintézésükre, amíg a bácskai tartományi főispán nem nevezi ki Szubotica város komaszárját és az új képviselőtestületet. A kérvényezők leginkább vasutifigazgatósági alkalmazottak, akiknek állampolgársága ezideig nem volt rendezve. A főjegyzői hivatalban már mintegy hatvan ilyen kérvény vár elintézésre, amelyek felett csak a komaszárság kérdésének megoldása után fognak dönteni.

— Elbocsátottak állásából egy szubotical tanítónőt. A közoktatásiügyi miniszterium hétfőn reggel értesítette a szubotical tanfelügyelőséget, hogy a népoktatási törvény 49. és 50. szakasza alapján elbocsátotta állásából Vencel Karolina szubotical tanítónőt, aki a szubotical »vašarište« elemi iskolában, a szombori uton tanított. A rendelet nem indokolja meg részletekben az elbocsátást. Ugyanezzel a rendelettel a közoktatásiügyi miniszterium elbocsátotta állásából Bednyákim Lidia tanfelügyelőségi díjnokot, mint létszámfelület alkalmazottát és egy házi fizetésének elvesztésével büntette meg Balázs Szidonia tanítónőt, mert felebbviteli engedély nélkül külföldre utazott.

— Elhalasztották az országos ügyvédszövetségét. Az új ügyvédi törvénynek tudvalevőleg április elsőjén kellene életbelépnie, de a jogszabály ügyvédi karnak az életbeléptetés időpontját illetően bizonyos kívánságai vannak. Ebben az ügyben a beogradi ügyvédszövetség hétfőre értekezletre hívta össze az országos összes ügyvédi kamarát ügyvédi szövetségét és egyéb szervezeteit. A beogradi ügyvédszövetség hétfőn reggel táviratilag értesítette a meghívottakat, hogy az értekezlet az igazságügyminiszter közbejött elutazása miatt rövid időre elhalasztatott.

— Társait falta föl egy svéd csempész. Stockholm-ból jelentik: A Finn-öbölben egy csempész-motorcsónak zátonyra futott és négy csempész és kisleklatlan szigetre vetődött. Egyikük nagynehezen elérte a partot, de mire három társának a szigetre segítséget hozhatott, már csak egy volt közülük életben. Ez a csempész két társának hullájából táplálkozott napokon keresztül.

— A pápa áldását küldte a beteg Foch tábornagnak, Párisból jelentik: Foch marsall a vasárnapot nyugodtan töltötte és környezete már kevésbé aggódik. Dubois érsek, aki Rómából visszaérkezett Párisba, felkereste Foch marsallt és átadta neki a Szentatya áldását.

— Tizenkét év helyett öt év. Noviszadról jelentik: Csemán Jankó noviszadi szabót a noviszadi örvényszék tizenkét évi fegyházra ítélte, mert a múlt év július 3-ikán felgyújtotta Ninkov Nikola szücsmester lakóházát. A tűz a szomszédos házat is elhamvasztotta. Csemán a gyújtogatást bosszúból követte el. A felebbviteli bíróságon dr. Gyurgyev Bosko felebbviteli bírósági alelnök tanácsa hétfőn tárgyalta a bűnügyet. Csemán kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy bűnösnek érzi magát és tettét feltétlenül követte el, mert házigazdája viszonyt folytatott az ő feleségével és amikor emiatt felelősségre vonta Ninkovot, az kiköltöztette, míg felesége továbbra is ott lakhatott. A kritikus napon ittasan haladt el volt házigazdája háza előtt és bosszúból felgyújtotta a nádfedeles házat. Délben önként jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatták. A felebbviteli bíróság megsemmisítette az elsőfokú bíróság ítéletét és Csemán büntetését ötévi fegyházra szállította le. Az ítéletben az elítélt megnyugodott, míg az ügyész semmségi panaszt jelentett be.

— A noviszadi leánygimnázium műsoros estéje. Noviszadról jelentik: A noviszadi leánygimnázium tanulmányos febrúár 15-ikén, pénteken este fél kilenc órai kezdettel a Szloboda nagytermében műsoros táncestélyt rendez. A mulatságon a gimnázium énekkara és a leányöbendékek több ének és zenészművet adnak elő.

— Autókarambol Noviszadon. Noviszadról jelentik: A Magyar- és a Lövész-ucca sarkán hétfőn déli autókarambol történt, de szerencsére nincsen emberi áldozata. Egy teherautó, amely a Lövész-uccából jött, összeütközött a Magyar-uccában haladó luxusautóval. A teherautó a sikos úton nem tudta lefékezni a gépet és ezért belerohant a személyautóba, amely súlyosan megsérült.

— A csempész szellem. Oszijekről jelentik: Podravska Moslavina határmenti községben arról sutogtak az emberek, hogy a befagyott Dráván éjszakánként szellemek járnak. Az eset a határrendőrség tudomására jutott és mivel a Dráva tulsó fele már magyar terület — nyilvánvaló volt, hogy a szellemek csempészek, akik a befagyott Dráván könnyűszerrel átsétálnak a tulsó oldalra. A határőrség lesbe állt és éjfél előtt a karjaikba futot egy fehér lepedőbe burkolt moslavina ember. Elmondotta, hogy Magyarországon lakó beteg fiát szokta meglátogatni ezen az úton s a fehér lepedő csak arra szolgált, hogy összeolvadjon a környezettel. Az a gyuan, hogy csempészséssel foglalkozott és ilyen irányban meg is indult a nyomozás.

Voronovhoz nem kell menni,
Ha fiatal akar lenni
Elég ÁGNES krémet venni.

— Javult a becskeréki munkástözsde öngyilkos főnökének állapota. Noviszadról jelentik: Akszamovics Milos, a becskeréki munkástözsde főnöke, aki csütörtökön délután Noviszadon föbelőtte magát és azóta a noviszadi kórházban eszméletlenül feküdt, vasárnap visszanyerte eszméletét és az ápolókkal, valamint családjával tagjával elbeszélgetett. A kórház igazgatósága az öngyilkos állapotában bekövetkezett javulásról értesítette a noviszadi rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrkapitány nyomban kiszállt, hogy az öngyilkost kihaligassa, de Akszamovics megtagadta a választ. Amikor a rendőrkapitány eltávozott, Akszamovics kijelentette ápolóinak, hogy abban az esetben, ha életben marad, újból öngyilkos lesz.

— Orvosi hír. Dr. Török Béla igazgató-főorvos ha-
zaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

— A noviszadi Almási-templom szlávjája. Noviszadról jelentik: Kedden tartja a noviszadi Almási-templom hagyományos szlávját, amely rendszerint a város görögkeleti lakosságának tömeges részvételével szokott végbemenni. Az Almási-templom a város legrégebbi temploma. A misét a szláván dr. Csirics Irinej püspök nagy papi segédlettel fogja celebrálni.

Crème Simon

Redők, repedések, pir-foltok a legbájosabb női arcot is elrutitanak, ha a

CRÈME SIMON

nem szegedné ellene a maga jótékony hatását. Ez a kiváló kréme megvédi a nők finom arcbőrét a nap behatásaitól, a hőségtől, szélől, eselevegőtől.

SIMON - puder és szappan
PARIS

Szibériai srófák

Probléma

Végre nálunk is huszonhét minusz,
A légesap földig ér a házon,
Hogy van hogy ennek ellenére is
A la és szénszámlától fázom...?

Hogy higgyek a példaszónak?

Hol a boldogság mostandban?
De az igazi, nem a talmi.
En a sarki néni tippeltem
Kinek joga van forró gesztenyét
Mások számdra kikaparni.

Divatrevü

A soványság divatja rajtuk
Igazában csak mostan dul át
Különbén mért tartunk minánydjan
Naponta erős fagyó-kurát...?

Cui prodest?

A szélkámosok örülhetnek
Lehet a medvebőrre inni.
Most aztán igazán könnyű
Az áldozatot légre vinni...
(—cezeni)

— Merényletet kíséreltek meg a mexikói köztársasági elnök ellen. Mexikó-Cityből jelentik: Az ellen a vonat ellen, amelyen Portez Gil köztársasági elnök utazott, vasárnap este dinamitos merényletet kíséreltek meg. A köztársasági elnök sértetlen maradt és nem történt semmi baja annak a kocsinak sem, amelyben utazott, a vonat másik két kocsija azonban kiugrott a sínekből és a fűtő szörnyethalt. A mozdony és több kocsi, amelyben az elnök kísérete utazott, felborult. Többen súlyos sérüléseket szenvedtek.

A vér főirírsítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi »Ferenc József« viz használatát, mert ez szabályozza bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életet teremt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 24

— A pápa megkoronázásának hetedik évfordulója. XI. Pius pápa megkoronázásának hetedik évfordulóját kedden ünnepli meg a római katolikus világ. Ez alkalommal a zagrebi érsekség székesegyházában ünnepi istentisztelet lesz. Az egész ország katolikus templomaiban hálaadó istentisztelet tartanak.

— Kant halálának százhuszonötödik évfordulója. Kedden, február 12-ikén van százhuszonöt éve, hogy Kant Immanuel közigazgatási egyetemi tanár, az újkori bölcsészeti megalapítója meghalt. Kant magát az emberit ész, a megismerés útját és módját tette megalkuvást nem ismerő vizsgálat tárgyává. Kiindulópont-

ja az »én« világa, amelyet a »gyakorlati ész« főfő-köt össze a rajtuk kívül az egész világgal. Kant új gondolatmenetével a régi filozófia és teológia egész épületét felborította. Legjelentősebb művei »Kritik der reinen Vernunft«, »Kritik der praktischen Vernunft«, »Kritik der Urteilkraft« és »Religion innerhalb der Grenzen der blossen Vernunft«, amelyek még ma is nagy befolyással vannak a modern gondolkozásra.

— Gyermekoperett a Népkörben. A Páter Vazul vezetése alatt álló Gyermekkönyha javára február 17-ikén, vasárnap délután 3 órakor gyermekelőadás lesz a Népkörben. Színre kerül »Aladár nem szamárcímű gyermekmese operett Garay Bélával a címszerepben. Közreműködnek Deutsch Janka, Miklenovics Mici, Toldy Gizli, Nagy Magda, Krnyajszki Pál, Fudor László, Erdélyi János. Helyárak: 5, 10, 15 dinár. Jegyek elővételben Krécsy-féle könyvkereskedésben kaphatók.

Ha DESZANKÁT használsz és ettől nem térsz el:
Tízet egy ellen, hogy eredményt érsz el!

— Cegléden megagyott a lakásán egy fiatal mérnök. Kecskemétről jelentik: Gerzabek Vilmos huszonöt éves mérnök, aki szombaton tette le Budapestén az utolsó vizsgáját, szombat este hazautazott Ceglédre, ahol az estét barátai társaságában töltötte. Boros állapotban tért haza és szobájában vetkezés közben egy látszik, megcsuszott és elesett. A szerencsétlen fiatal mérnököt a hideg lakásban reggel megfagyva találták.

SPORT

Rendkívüli közgyűlés előtt áll a szubotikai alszövetség

A főtitkár a szerdai tanácsülésen javasolja, hogy március 3-ikára hívják össze a közgyűlést — Szerdán döntenek a bajnoki meccsek elhalasztásáról is

A kivételes nagy hideg következtében február 17-én aligha lehet megkezdeni Szubotícán a bajnoki mérkőzéseket, mint azt az alszövetség a J. N. S. utasítására kisorsolta. Közöltük Szedginszki Nesztornak az alszövetség főtitkárának nyilatkozatát arról, hogy maga az alszövetség is szükségesnek tartja a mérkőzések elhalasztását, amiről az igazgatótanács a heti ülésén fognak határozni.

A főtitkár által kilátásba helyezett ülés összehívására hétfőn valóban meg is történt az intézkedés, még pedig ezen a héten kivételesen nem pénteken, hanem szerdán este 6 órakor ül össze az igazgatótanács, Szedginszki indítványozni fogja, hogy a bajnoki mérkőzések megkezdését február 24-ikére halasszák el. A sorsolási program változatlanul maradna, csupán a dátumokban áll be egy heti elhalasztás. Az igazgatótanács minden bizonnyal magáévá teszi a főtitkár javaslatát, úgyhogy az ugyancsak szerdán este 7 órakor ülésező intézőbizottság már meg is teheti az intézkedéseket az elhalasztásra.

A szerdai igazgatótanács ülés tárgysorozatán egyébként — mint értesülünk — még egy nagyon fontos főtitkár javaslat is tárgyalásra kerül. Szedginszki ugyanis indítványt tesz a tanácsnak, hogy március 3-ikára hívják egybe az alszövetség rendkívüli közgyűlését. Ezt az indítványát a főtitkár azzal indokolja, hogy Glavina Vjekoslav elnök, valamint több igazgatótanács tag lemondott, Mitrovics II. titkár pedig elköltözött Szubotícáról és ezért az alszövetség ügyvi-

tele nehézkessé vált. A főtitkár azonban értesüléseink szerint a rendkívüli közgyűlés összehívásával alkalmat akar adni az egyesületeknek arra is, hogy a személyesen ellen folytatott támadóhadjárattal kapcsolatosan állást foglaljanak és ezért ő maga is a közgyűlés rendelkezésére kívánja bocsájtani tisztségét. Miatán pedig a Szedginszki elleni támadások gyakran magát az alszövetséget is érik, nincs kizárva az sem, hogy az alszövetség egész vezetősége benyújtja lemondását és március 3-ikán a rendkívüli közgyűlés teljesen új tisztikart fog választani.

A főtitkár javaslatára felett az igazgatótanács hivatott dönteni és így a szerdai ülésnek igen nagy jelentősége.

Siflis megsérült. Budapestről jelentik: Vasárnap a 20 fokos hideg ellenére megtartottak néhány barátságos mérkőzést Budapesten. Ezek között volt a Ferencváros-Budai 33-as mérkőzés is, amelyen Siflis, a kiváló szubotikai kapus első ízben szerepelt Budapesten a Ferencváros színeiben. Az első szereplés Siflisre nézve nem járt szerencsével, amennyiben a csontkeményre fagyott talajon vetődés közben a térdén megsérült és kénytelen volt a pályát elhagyni. Siflis sérülése a jelek szerint nem súlyos, de nincs kizárva, hogy néhány hét eltelik, amíg ismét pályára léphet.

Belevésődött-e már az eszébe e három szó: „Pyram” „Növényi” „Paszta”?

Ez ma már FOGALOM!

NYILT-TÉR

Felhívás a közönséghez

Miután Korhec nagy sorsolási napja, március 10-ike most már rohamosan közeledik, senki se mulassza el az alkalmat, hogy minél több

ingyen sorsjegyet

szerezzen.

Most már mindenki meggyőződött arról, hogy a nagy nyerevényi lehetőségek ellenére

az árak az összes Korhec-üzletekben a legolcsóbbak

és így mindenkinek érdeke, hogy csak Korhecnál vásároljon.

Ez év március 10-ikén kisorsolásra kerül egy 520. számú, 6 hengeres

vadonatú Fiat-autó,

amelynek beszerzési ára 90.000 dinár.

Egy fejőstehén borjuval, 1 hizott sertés 150 kg. és még 147 darab különböző értékes nyerevény.

A Korhec cég speciális készítésű estélyekre és zsurokra alkalmas elsőrangú aszpikokra felvesz rendeléseket.

Vidéki megrendeléseket a beérkezési sorrendben intézzük el és a sorsjegyeket a csomagokhoz mellékeljük.

A Korhec cég következő speciális gyártmányaira felhívja a m. t. vevőközönség szíves figyelmét:

Prágai készítésű füstölt sonkák, Salát gyártmányu téli szalámi, csabai szalámi és a legfinomabb készítésű tea-kolbász, amely cikkek tavaly is közkedvelt termékkel voltak a Korhec-gyárnak.

Naponta friss virsli, debreceni, kolbász-hurkák, speciálisan készített füstölt szalonnák és a legfinomabb felvágottak naponta kaphatók.

Ne mulassza el az alkalmat, hogy mindezekről meggyőződést szerezzen!

Urbárijalna Zajednica — Urbéri Társulat
Martonoš

Oglas

1. Urbárijalna Zajednica daje na znanje, da 17. februara t. g. u 9 sati pre podne predavaće se 4 komada bikova na javnoj dražbi kod bikarnice.

2. Istoga dana će se prodati kod bikarnice 2 djubre na javnoj dražbi posle podne u 2 sati. Martonoš, 2. februara 1929. god.

Luka Eremić
predsednik

Hirdetmény

1. Az urbéri társulat közhírré teszi, hogy 1929. évi február 17-ikén d. e. 9 órakor a bikaistállónál nyilvános árverésen elad 4 darab bikát.

2. Ugyanaznap d. u. 2 órakor a bikaistállónál levő trágya nyilvános árverésen eladásra kerül. Martonos, 1929. február 2.

1291

Elnökség.

Bácska-Topolai Községi Elöljáróság.

1178/1929. szám.

Pályázat

A községi előljáróság pályázatot hirdet egy ház megvételeire a helybeli adóhivatal iroda-helyiségeinek elhelyezésére.

A ház a következő helyiségekből kell, hogy álljon:

1 szoba 4x5 méter, 1 szoba 5x7 méter, 1 szoba 5x5 méter, 1 szoba 4x4 méter, 1 szoba 6x6 méter, 1 szoba 4x5 méter, legkevesebb 4 méter magas és 1 pince vagy fűkamra 3-4 vagon fa elhelyezésére.

A 4x4 méteres szobának, amely a pénztár részére fog szolgálni, tűz és betörés ellen biztosítva kell, hogy legyen. Ennek a szobának ajtaja és ablakai acélvas lemezekkel és ráccsal legyenek ellátva.

Minden helyiségnek világosnak kell lenni és higiénikus követelményeknek meg kell felelni.

Nedves épületbe az adóhivatal nem költözködtetik be.

Előirásosan felszerelt ajánlatokat a ház leírásával a községi Elöljáróságnak folyó hó 20-ig kell beadni.

Bácska-Topola, 1929. február 8-ikán.

Dimítrjevity V. s. k. Szirtes A. s. k.
jegyző, 1303 bíró.

KINTORNA

Háztulajdonos: Nem tudja, a szomszéd lakók hazájönnek hamarosan?

Szomszédasszony: Nem hiszem, mert tegnap váratlanul elköltöztek.

Párbeszéd a repülőtéren:

Felcsőg: Csak szálljunk be bátran, fiacskám, nem lehet semmi baj.

Férj: Nem hiszek neked. Az eljegyzésünknel is azt mondtad, hogy nem lesz baj belőle.

Az ügyvéd ötszázötös Dandi fiacskája hatalmas almát kapott a mamájától azzal, hogy azt becsületesen jelezze meg négyeszetendős kis hugocskájával.

— Inkább kérek két kis almát. — mondotta a kisfiu — hogy mindkettőnknek jusson egy-egy egész. — Nincs itthon kisebb alma, csupa ilyen nagy van, — szölt a mama.

Bandika egy kicsit gondolkozott, aztán így szólt: — Akkor tessék leküldeni ezt a nagy almát a sarki kofához, hogy váltsa fel...

A rádióház korszakában. Egy ur keres valakit és érdeklődik egy járókelőnél. Az a következő biztos utmutatást adja: — Az az ember, akit keres, ebben az utcában lakik. A házszámot nem tudom, de könnyen meg fogja találni. A házon nincsen antenna.

LEA VIZ
Kiváló hatású speciális szesz-pattanások és mitoszerek ellen, valamint kigyógyítja a szíves és tág porosok arcából. Ára pontos használati utasítással 60.— dinár. Készíti és posztál: utánvétellel székelyi.

LEA KOZMETIKA
Beograd, Knez Mihajlova 18
III. Telefon 45-46

MODERN FATELEP

Suboticán, Palički put 7 szám alatt, a teherpályaudvar töszomszédságában, 1340 négyszögöl területtel, rajta 2450 m² részben emeletes, fedett fészterrel, 4 lóra istállóval, 4 szoba-fürdőszobás és minden mellékheiyiséggel e látoit azonnal beköltözhető urilakással, külön 2 helységből álló iro-lával, továbbá házmesteri lakással

f. évi március hó 14-én önkéntes bírói árverésen, Suboticán a járásbíróság teilekkönyvi hivatalában (21. szoba) d. e. 9 órakor törvényes feltételek mellett eladás a kerül

A telep kintőben alkalmas fakereskedésnek, gyár- és nagyobb iparvállalatnak

Előzetes felvilágosítással szolgál **Sipos Károly Fiai** butorgyára is, Subotica, Oslobodjenja uica 3. — Telefon 205 1057

Beograd Központjában

„RUSKI CAR“

étterem és kávéházban elsőrendű konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálásért felel:

Rác Lajos tulajdonos

A szesz-szakmában teljesen jártas

Bánátságban és Szerémségben jól bevezetett képviselőt keresünk

Kelico Likörgyár Jaša-Tomić (Modoš)

LÉGHÜTÉS - JÉGGYÁRTÁS

minden szakértelem és vegyszer nélkül

BROWN-BOVERI HÖTŐ-AUTOMATÁVAL

Egyszerű! Nincs kezelési Vesélytelen! Nincs utántöltés!

ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐK:
KORHEC-GYULA, HENTES-CZEM, SUBOTICA
NAGY-SÁNDOR, JÉGGYÁR, BÁCŰ-TOPOLA
CZINDEL LAJOS, JÉGGYÁR, BAJMOK
GERBER SÖRDEPOT, SOMBOR
KÖZKÖRHAZ, OSZKIK
BÉREPÁCSER JAKAB, HENTES, PRIGL, SV. IVAN
DORNSTÄDTER JAKAB, GURKASZ, NOVI SAD

A hűtőautomata mellett elsőrangú ammoniak-kompresz-szorókkal szolgálhatunk!

GELVÉRT IGNÁC ES TÁRSA R. T.
BUDAPE T, VI., Podmaniczky-u. 41 — Telefon: Aut. 212-91
WIEN — BRÜNN

„ORIENT“-KEKSZ

GRAHAM-KENYÉR, KARLSBADI KÉTSZERSÜLT

MAVER ALFRÉD

gőperőce berendezett péküzemében

SUBOTICA, KAKASISKOLÁVAL SZEMBEN

Elragadtatással beszélnek

a világhírű

BERLINER

5 lámpás

Schirmgitteres Ultradyne gépekről!

Hihetetlen olcsók!

Raktáron tartok mindenféle alkatrészt, akkumulátor- és anódpótló készülékeket, hangszórókat

Berliner 3 lámpás készülék hangszóróval, akkumulátorral, anóddal és antennafelszereléssel 1750 din.

Kérjen ajánlatot!

ZENTAI BÉLA

Vas-, mezőgazdasági gépek, varrógép-, kerékpár- és rádió-nagykereskedő

ZENTA

1287

Bor- és pálinkanagykereskedés

olyan intelligensebb fiatalembert keres, ki manipulációs és egyéb pincészeti munkákat vezetésében jártas és azonkívül terjedelmű végzettségben is gyakorlata van.

Pályázatok az eddigi működés részletes megjelölésével és bizonyítványmásolatokkal „Vajdasági város” jellegre küldendő a lap kiadójába 412

Mészkereskedők és építési vállalkozók figyelmébe!

Fával égetett, fehér, kőmész

darabos mész

viszonteladásra, továbbá előremű építőmész minden mennyiségben azonnali szállításra kapható! **Versenyképes árak!**

Révai Adolf, Subotica

Sokolcska 2 — Telefon 5-51

1082

TÜZIFA KOKSZ

legolcsóbb napi árak mellett kapható

SCHLANGER

Skotus Vitor 82. - Tel. 6-48

Bösendorfer zongora-Steinvey, Förster vasmáka Erste Produktiv, Stelzhammer, Lira, Dmel, Lanberger, Gloss, Pallik-Slansky, L. Edmund, Hoffmann zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Amint János átválasztás után a legolcsóbb és legjobbat abból a részletek kaphatók KAIN hangszereketítő Subotica, Városháza

Házlebontás miatt

uborka, paprika, savanyított káposzta és különféle főzelék-konzervek **olcsón kiárusítottak**

Uborka kilója 4-10 din.
Paprika " 6-10 din.

Ecet- és kon ervgvár
L. Vojnovicsova ul. 5

Olcsóbb lett a zöldborsó zöldbab

1 kgr. 18 din.

Sugar Manó

Telefon 47

Hirdetéseket

szintén a Bácsme gyei Napló részére

Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

L I F K A

Csütörtöktől vasárnapig

Világvárosi mozikkal egyidejűleg!

HAZATÉRÉS

(Három igaz ember)

JOE MAY egyetlen világfilmjei 2 rész 10 felvonásban egyszerre előadva. — Szereplők:

Dita Parlo Hans Larson Gustav Fröhlich

Szükségszerűen keresztül hujdosva alétan roskad össze a szökevény . . . az éjszaka csipős hidege magához téríti . . . tikkasztó szomjuságot érez. A hold sarlója megcsillan egy közeli forrás vizében, új erőre kapva, odarohan, mintha az élet tava lenne . . .

BÁRÓ A KATEDRÁN

**NOVOSZEL ANDOR
POSTHUMUS REGÉNYE**

23

— De Tündérmel, mondta László nem kis ijedelemmel, nem gondolod, az én háztartásom kissé hiányosan van felszerelve?

— Ó hát az semmi. Mi már ezt elintéztük Verával. Ő kölcsönöz edényeket és asztalmenüt.

— Nem jobb volna szivecském ha mindent elkészítve hoznának magukkal, mint valami batyubálba.

Ella nevetett s szívbéli örömmel látta, hogy bátyja már nincs olyan nagyon komor hangulatban.

— Ó, hiszen Verával együtt fogjuk itt elkészíteni a vacsorát.

— Tessék? Hát nem mindjárt megmondtam, annál a vacsoránál, amit mi rendezünk, tulajdonképpen csak vendégek leszünk, tréfált László.

S a testvérek évődve beszélgettek tovább s mikor lefeküdtek, mindketten egész megnyugodott lélekkel hunyták le szemüket.

Másnap délelőtt Jenő lóháton az iskola előtt lovagolt el. A széki major utja ugyan nem az iskola előtt vitt el, de állítólag megbízást hozott. A tanító lakás ablaka nyitva volt, oda lovagolt. Abban a pillanatban egy pici fehér kéz nyult ki az ablakon, éppen akkor rázta ki a portörölt.

Jenő hangos kezét csókolomjára egy piros kendős fej is megjelent az ablakban. Ella takarított s az ő fejét diszította az egyszerű piros kendő.

— Jé, maga az Jenő — mondotta.

Jenő leugrott lováról és egész közel lépett az ablakhoz.

— Vera csókolgatja, délután eljön és be fognak szánkázni a városba, ha nincs kifogása ellene.

Ahogy beszélt ahhoz a piros kendős kis lányhoz, úgy szeretett volna benyulni érte, kiemelni és vinni-vinni magával. Az üzenetet átadta s bár szívesen maradt volna még, de a falusi bonovencia távozásra készítette.

Hanem mi tagadás, Ella amikor visszahúzódott az ablaktól, utána nézett.

Délben Ella megmondta Lászlónak, hogy Vera mit fűzent. László nem tett semmi kifogást. Neki, ugye mond, ugyanis egy kis dolga van, ideje már hogy Varga Imrét

me látogassa s megmondja neki, Ella szintén részt fog venni a hangversenyen.

László mindjárt ebéd után elindult. Ella nagyon jól tudta miért siet egy a bátyja. Mikor Veráék az iskolához értek, László már bizonyosan megtette a fele utat Varga iskolája felé.

Ella, bár Lászlótól nem volt megbízása, László nevében engedelmet kért, hogy nem várta meg a kedves vendégeket, de oly korán sötétedik s Varga Imre tanító, mert ahhoz ment, olyan messze lakik, jókor kell indulnia.

A szánkó vígan siklott a város felé. A kis város holtjait egymásután keresték fel. Jenő boldog szolgálatkészséggel hordta ki a mit megvették, a szánkóba.

Amikor a bevásárlással már körülbelül végeztek, Ella, karácsony hete lévén, érdeklődött az egyik kereskedésben, hol lehet fenyőfát kapni. A kereskedő a legnagyobb készséggel egyik segédjét bizta meg, hogy a hölgyeknek mutassa meg a kertész lakását, ahol a karácsonyfát árullák.

A kertész közel lakott, pár perc múlva a kis fácska is fenn volt a szánkón.

Nemsokára az urasági szán már az országúton siklott. Ugy egyeztek meg, hogy a kastélyban meguzsonnának s azután lekerülnek Varga Imre iskolája felé s Lacit hazaviszik. A terv azonban terv maradt. Amikor a kastély elé értek, benn az udvarban Jenő két idegen kocsit látott, még pedig az egyik kocsit gróf Kaiserfeldé, a másik Szeredásyé volt. Vera nagyon elmerült az Ellával való beszélgetésbe, csak akkor pillantott fel, amikor a lovak ahelyett hogy az udvarba mentek volna, megálltak a kastély előtt. Jenő rendelkezett így. Vera nem tudta megérteni a dolgot. Jenő nem szót semmit, csak intett a két kocsit felé.

A hölgyek maradjanak csak a kocsin, én majd mindent bevitetek. Pár pillanatig legyenek türelemmel, rögtön jövök, mert úgy látom, vendégek vannak. Sietni fogok, nem akarom, hogy László a nagy utat gyalog tegye meg.

Vera megértette bátyját, tudta, hogy a neki nem kellemes emberekkel való találkozást akarta vele kiküldetni.

Néhány perc múlva, elegendő téve házigazdai kötelességének, megjelent Jenő. A vendégek természetesen találták, hogy nővérét és az új tanító hűgát nem hagyja kíséret nélkül, ha már velük indult.

(Folyt. köv.)

**Vetemény-
magvak**
1929

Ajánlunk új tavaszi veteménymagvakat szavatolt észak-magyarországi fajazonos

répamagvak:

Martha, vörös és sárga Eckendorff, vörös és sárga

Taharmány-cukorrépa

Lucerna mag, francia, olasz vagy belöldi, államilag ólemzárólt

Fűmag, vörösi-angol pázsit, angol pázsit, olasz pázsit

Nyári búkköny

Muharmag

MAUTHNER-féle konyhakerti és virág magvak

Rafiaháncs

Köncök, Zorka, olasz stb. Gépeleje, kenőcsök, honzla, gyanta, lov itazsir — Kipróbált legjobb minőségben és előnyös árakon

Klein Géza és Fiai

Subotica

Olcsó, de jó javítás, kész és rendelt cipőket csak a

gyorstalpaló

Postanska ulica 4. LUSPAI

LIFKA-MOZI

HÉTFŐ, KEDD, SZERDA

LUIS LERCH

LYA MARA

Marietta királysága

Bécsi dal és szerelem filmje

ZORO-HURU HADIGAZDAGOK

Csütörtöktől HAZATÉRÉS

20 tagu orosz énekkarral

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagság és címke költségven számlát. Legkisebb apróhirdetés 40 dinár. Csak felelősséget felvett hirdetőtől tartoznak. Kérdésekben kérjük vártatkozni a mellékletet.

Nagyobb vaskereskedés gyakorlott eladókat keres. Ajánlatok a fizetési igény megjelölésével. Katonaszágot kiszolgált jelleg alatt Schmolka hirdetőirodába Novisad küldendők. 1282

Keresetők beogradi családkhoz jó szakácsnő és szolgáló, jó és hozzáértő munkások, esetleg gyermektelen házaspár. Ajánlatok Minh, Beograd, Topličin venac 4. címre küldendők. 1300

Két kéményseprősegédet keresek február 15-i belépésre. Bővebbet levélileg. Aca Popović kéményseprőmester Beograd, Knez Danilova 23 1314

Borbélysegéd, jó munkás, azonnali belépést. Trifun Kolarity, Sombor, D. Obradovića 1. 1307

Fiatall vaskereskedősegéd, jó detailista szept és magyar nyelvismerettel felvétel. Stössel és Spiró vaskereskedésében Szentán. 1239

Utazók, akik kitűnő légyfogók árusításával óhajtanak foglalkozni, jelentkezzenek Haasz Ferencnél, Srbohrban. 1242

40 éves magános zsidónő, ki a baromfitenyésztésben jártas, elmenne tanyára gazdasszonyra. Ajánlatok Március jellegre a kiadóba. 1136

VÉTEL-ELADÁS

8 HP Robey fogaskerékű magánjáró, 1906-beli és egy 60 collos Nicholson-csésplő, Bácska elevátorral és teljes felszereléssel, valamint 6 HP Hofher láncos magánjáró, 64 collos csésplővel, 1899-beli, Bácska elevátorral és teljes felszereléssel. Kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Knézy Péter gépkereskedőnél, Szombor. 1305

Fajbaromfi eladó: 1 kakas, 2 tyúk, fehér amerikai Leghorn, 1 kakas fekete, 1 tyúk ezüst, 1 kakas, 3 tyúk fehér Wiandotta, 6 kakas, 10 tyúk Plymouth-Koks. Brača Putnik, Velikibeckerek. 1321

Diét, tisztítva, tiszta dióbelet, veszek minden mennyiségben a legjobb napi áron. Raktáron levő árukat kérek mintázott ajánlatot. Z. Cvilak, Sloven. Bistrica. 1304

Költőgépek eladók. Kettő 250, egy 120 tojásra. Milivoj Pavlović, Belackva. 1311

Keresek megvételre 8 HP huzatos vagy magánjáró gőzkazánt. legfeljebb 20 éves lehet. Cím: Patru Pakurariu, Sv. Mihajlo. 1203

Több ezer darab hároméves akáca eladó. Geyer uradalom, Bajsa. 1298

25-30 drab 1-2 éves tarka növendékmárhat keres megvételre Geyer uradalom, Bajsa. 1299

Eladó Kirchner-kombinált abrichter, vastagsági gyalu, maró, körfűrész, fűrész az összes hozzátartozó szerzőmókkal. Huberth asztalos, Velika Kikinda. 1286

Veszek Cornick vagy Hofher traktort ekével, cséplővel vagy külön is. Ajánlatot kérek Babuskov Gergely Senta, Jovanova St. Popovića ulica 14. 1288

Étterem szállodával, Bánát legnagyobb városában, napi 2-3000 dinár bevételrel, vasútállomással szemben, rendkívül nagy forgalommal, haláleset miatt eladó. Schneider Antal tulajdonos, Nakovo (Bánát). 1313

Megvételre keresek jókarban levő könnyű egylovas fedérszeccs. Cím: Tvornica Hleba, Subotica 1275

Eladó ház, VII. Cara Lazara ul. 32. Érdeklődni ugyanott. 1277

Irógép vétel, eladás, javítás és karbantartás szakember Gémesi egyedüli irógépspecialistánál, Subotica, Paje Dobanovackog ulica 8. 207

Férfi és női harisnyák, gyermekeipők, sálak, csipkék, gyöngyök, csattok, kézimunkák, pamutok legolcsóbb beszerzési forrása Budanovic Terézia rövidáru és kézimunka üzlete. Labor-palota. 938

Családi ház nagy telekkel eladó. Madjarska ul. 13. Érdeklődni lehet VI. Militićeva ul. 32. 995

Megvételre keresek jó állapotban levő MÁV vagy Hofher 42-48 collos cséplőszekrényt, Marković Ivan, Silba (Bačka). 577

Ujonnan épült ház a Pirosi uton (új házior) olcsón eladó. Érdeklődni Novisad, Futoška ulica 18, az üvegeskereskedésben. 1141

8 HP magánjáró garnitúra, nyolcas vasrámos csésplő eladó. Magánjárót elcsesrelőnek traktorra. Horváth Pal Beodra (Vinceér) Bánát. 1148

Autó, hahengeres, Overland gyártmányu, nagyon jókarban levő, eladó vagy kisebb kocsival elcsesrelhető. Érdeklődni Mirko Djordjević, Zemun, Kej 37. 1174

Eladó 6 HP Umrath kombinált magánjáró garnitúra, hatos, nyolcas, tízes csésplők, magánjárók, elevátorok. Mudrinszki gépműhely Srbohrban. 1203

Borbélyüzlet forgalmas helyen betegség miatt eladó. Cím: Eros ügynökségnél. 1271

VÁROSI MOZI

Hétfő-szerda:

1. FILM UJSAG
2. A FÉLTÉKENY CSIKO
3. VERA MIRZEVA
Orosz társadalmi dráma. - Főszereplők: Maria Jakobini - Jean Angelo - Warwick Ward

Modern és st. l. us butorokat
továbbá e szakmába vágó összes munkákat készítenek az ujonnan átépített műbutorgyárakban
SIPOS FIAI
Zenai ut 3. Telefon 205.
Allandó raktár!

Am amerikai Egyesült-Államokba utazni akarók figyelmébe! A kvóta (kiutazási létszám) 1929 június 30-ig belőlvé Részletes információért forduljon személyesen vagy levélben a Nemzetközi Irodához, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. Leggyorsabb és legpontosabb információkat adja a legnagyobb diszkréció mellett.
Monori Mag vezérképviseletét átvettük. Csak jó velőmag adhat jó termést. Kérjen árjegyzéket. Bednároz kertészet, Sztrara Kanjizsa. 963

Bankzálogcédulát veszek és fizetem legmagasabb árban. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova 9. Szubotica.

Mindennemű ügyet gyorsan, pontosan Eros általános ügynökség több évtől óta fennálló irodája kezeli. 1270

Ujoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Butorozott szobát keresek külön bejáratú febrúar 15-re. Címeket 1281 szám alatt a kiadóba kérek. 1281

Kis és nagybirtokokok kaphatnak szolid kamatozással kölcsönt. Nemzetközi Iroda Aleksandrova 9. Subotica. 1309

Gyorsan butorozott szoba febrúar 15-re kiadó. Tolstojeva ulica 8. 1306

Engler harisnyakirály sombri fiókja Sombor és vidékének szennációja!

Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. Iratok, okmányokat és bármilyen kéziratosat átír irógépen, fordít az összes nyelvről államnyelvre és államnyelvről más nyelvekre. 1317
Lakás 3-4 szoba, kerttel keres házaspár. Sombor Knézy ulica 43. 1290

LEVELEZÉS

Feltűnően szép leány, aki nagyon unatkozik, szórakozásból levelezne. Jelige Csókra csókot ad. 1285

Kedves Pista! Mielőtt ígent mondanék, egy kikötésem volna, hogy az uriszobát is a Brauchler cég szállítja. 7211

HÁZASSÁG

Nősülés céljából ezuton keresek 45-55 év körüli zsidó vallású nőt 25-30.000 dinár hozománnyal. Levelek Özvegy jelleg alatt Bega hirdetőbe Veliki-Beckerek címzendők. Közvetítők díjazatlanak. 1320

FOGLALKOZÁS

Volt közigazgatási tisztviselő, akit 16 évi szolgálat után állásából az államnyelv nem kellő ismerete miatt elbocsátottak és aki most családjával a legnagyobb nyomorban él, a jószívű emberek segítségét és pártfogását kéri, hogy mint szorgalmas és munkabíró ember valami állást kaphasson és pillanatnyi segínyt kér, hogy házhátát kifizethesse és családjának kenyeret vehessen. Szives megkeresést és jóindulatu támogatást a kiadóhivatal továbbít. 1290

Borbélysegéd, jó munkás, azonnali belépésre állást keres. Kereszturi András, borbélysegéd, Pačir. 1312

Nőtlen borbélysegédet keresek febrúar 15-re. - Morgenstern Isa borbélysegéd Novisad. 1284

Mérlegképes könyvelő, hosszabb irodai gyakorlattal, elsőrangú organátor a szerb, horvát, német és magyar nyelvet bírja, az adóügyekben jártas, komoly, megbízható munkáerő, elhelyezkedést keres. Igényei a viszonyoknak megfelelően nem túlhajtottak. Szives megkeresések Kaucióképes jellegre a Publicitas, Zagreb Gundulićeva 11. címre keretnek. 1302

Suche eine ältere, kinderliebende Erzieherin mit Klavierkenntnissen zu meinen 3 Kindern, welches auch in den häuslichen Arbeiten tüchtig ist. Živko Stefanović, Notár, Stari-Vrbaš. 1294

Házvezetőnő két személyes falun élő izr. család 40 éven felüli, intelligens házvezetőnő azonnali belépésre keres. Jelentkezni: Holländer, Novisad, Groblijanska 4. 1305

Női borbélysegéd, aki mesterségét jól érti és valamint ért a manikűrözéshez, azonnali felvételt. M. Kécziyuri és női fodrásznál, Velikibeckerek. 1319

Főmőlnárt, csakis elsőrendű szakembert keresek márciusi belépéssel, aki főleg a vámörlelésben és a kereskedelmi örlelésben is teljes jártassággal bír. Írásbeli ajánlatok bizonyítványok melléklésével Hajduška-malom, Begej Sveti Djurdaj címre küldendők. 1295

Engler harisnyakirály sombri fiókja febrúar hó 10.-én megnyílik a Weld néz. r-palotában

Részösárunk részletfizetésre való eladására, 1-2 első rangu megfelelő gyakorlattal rendelkező erőt keresünk, akiknek kitűnő existenciát nyújtunk. Ajánlatokat Szorgalmas jellegre a kiadóba kérünk. 1315

Részszakmabéli fiatal helybeli segédet keresünk. Ajánlatokat Ügyes jellegre a kiadóba kérünk. 1316
Éves gazdasági gépészkeveset keresek. Özv. Geyer Henrikné gazdasága, Bajsa.

Tűzifa a-bűkk, gyertyán, kevert és kemény hulladék, továbbá koksza